

PENSUMLISTE

HØST 2015

PROGRAM FOR LÆRERUTDANNING

PPU heltid

Femårig lektorutdanning

Fleksibel PPU

Treårig yrkesfaglærerutdanning

NORGES TEKNISK-NATURVITENSKAPELIGE UNIVERSITET

Fakultet for samfunnsvitenskap og teknologiledelse

Innholdsfortegnelse

Femårig lektorutdanning.....	5
PPU4601 Pedagogikk 1.....	5
PPU4602 Pedagogikk 2.....	6
PPU4620 Fagdidaktikk 1 – biologi.....	6
PPU4622 Fagdidaktikk 1 – fysikk.....	7
PPU4624 Fagdidaktikk 1 – informatikk.....	7
PPU4626 Fagdidaktikk 1 – kjemi.....	8
PPU4628 Fagdidaktikk 1 – matematikk.....	8
PPU4640 Fagdidaktikk 1 – geografi.....	10
PPU4642 Fagdidaktikk 1 – historie.....	10
PPU4644 Fagdidaktikk 1 - samfunnskunnskap.....	10
PPU4650 Fagdidaktikk 1 – engelsk.....	12
PPU4652 Fagdidaktikk 1 – fransk.....	13
PPU4654 Fagdidaktikk 1 – norsk.....	13
PPU4656 Fagdidaktikk 1 – tysk.....	13
PPU4658 Fagdidaktikk 1 – spansk.....	13
PPU4680 Fagdidaktikk 1 - idrett.....	14
Praktisk-pedagogisk utdanning (heltid) – PPU.....	15
PPU4110 Pedagogikk – heltid.....	15
PPU4213 Profesjonskunnskap.....	20
PPU4225 Fagdidaktikk i matematikk – heltid.....	21
PPU4226 Fagdidaktikk i naturfagene – heltid.....	23
PPU4231 Fagdidaktikk i geografi – heltid.....	23
PPU4232 Fagdidaktikk i historie – heltid.....	23
PPU4233 Fagdidaktikk i samfunnskunnskap – heltid.....	24
PPU4241 Fagdidaktikk i engelsk - heltid.....	25
PPU 4750 English Didactics.....	26

PPU4243 Fagdidaktikk i norsk – heltid	27
PPU4246 Fagdidaktikk i fremmedspråk – heltid.....	27
PPU4251 Fagdidaktikk i drama og teater – heltid	27
PPU4252 Fagdidaktikk i film- og medievitenskap – heltid.....	29
PPU4254 Fagdidaktikk i formgivingsfag – heltid	29
PPU4254 Fagdidaktikk i musikk – heltid.....	31
PPU4261 Fagdidaktikk i idrett – heltid	34
PPU4263 Fagdidaktikk i religions- og etikkfag – heltid.....	35
PPU4784 Fagdidaktikk religion og etikk	37
Fleksibel praktisk-pedagogisk utdanning (deltid) – FPPU.....	40
PPU4410 Pedagogikk – deltid	40
PPU4512 Klassemiljø og tilpasset opplæring med spesialpedagogisk arbeid.....	42
PPU4525 Fagdidaktikk i matematikk – deltid	43
PPU4526 Fagdidaktikk i naturfagene – deltid	45
PPU4531 Fagdidaktikk i geografi – deltid.....	45
PPU4532 Fagdidaktikk i historie – deltid.....	45
PPU4533 Fagdidaktikk i samfunnskunnskap – deltid.....	46
PPU4541 Fagdidaktikk i engelsk – deltid	47
PPU4543 Fagdidaktikk i norsk – deltid.....	48
PPU4546 Fagdidaktikk i fremmedspråk – deltid.....	50
PPU4561 Fagdidaktikk i idrett – deltid.....	50
PPU4581 Yrkesdidaktikk.....	51
Yrkesfaglærerutdanning (bachelor)	54
YFL 4300 Pedagogikk.....	54
YFL 4301 Pedagogikk.....	54
YFL 4311 og YFL 4312 Yrkesdidaktikk og veiledning/instruksjon	54
YFL 4310 Yrkesdidaktikk.....	55

YFL 4306-Pedagogisk og yrkesfaglig praksisopplæring. Del 1	55
YFL 4302 Yrkespedagogikk.....	56
YFL 4313 Yrkesdidaktikk.....	56
Anbefalt tilleggslitteratur 3. studieår – profesjonsfag.....	56

Femårig lektorutdanning

Studenter som følger fagdidaktikkemner i lektorprogrammet etter gammel ordning (emnekoder PPU47xx): Se pensumlister for PPU heltid.

PPU4601 Pedagogikk 1

Hovedbøker:

Drugli, M.B. (2012), *Relasjonen lærer-elev*. Cappelen Damm. Kap 2-5

Ohnstad, F.O. (2015). *Profesjonsetikk i skolen*. Høyskoleforlaget. Kap1,5,6

Skaalvik, E.M og Skaalvik, S. (2013) *Skolen som læringsarena - Selvoppfatning, motivasjon og læring*. Universitetsforlaget. Kap 1,2 og 3

Bjørndal, C. (2012), *Det vurderende øyet*. Gyldendal akademisk. Kap 1-2

Artikler/bokkapitler (på itslearning):

Dyrnes, E.M (2013): *Det gode møtet som motivasjon til å fullføre* Bedre skole nr 1, 2013.

Flyvbjerg, B. (2009), *Rationalitet, krop og intuition i menneskets læring*. I: Samfunnsvidenskap som virker (kap 2)

Jensen, R. og Aas, M (2012). *Å utforske praksis i lys av teori og forskning*. I: Å utforske praksis – videregående skole. Cappelen Damm, 21-33

Løvlie, L. og Steinsholt, K. (2004), *Pedagogikkens mange ansikter* Universitetsforlaget. Prolog

Løvlie, L. (2011): *Når reglene kommer til kort*. I: Kvernbekk, T (red.): Humaniorastudier i pedagogikk. Pedagogisk filosofi og historie. Oslo: Abstrakt forlag

Myhr, R.O. og Øksnes, M. (2013). *"Jeg vil helst slippe." Betragtninger rundt demokrati og klasseledelsens utilstrekkelighet*. I: Engvik et al. Klasseledelse – for elevenes læring. Trondheim: Akademika.

Nordahl (2002), Eleven som aktør. Fokus på elevens læring og handlinger (kap 5)

Postholm, M.B. (2013). *Hva forskningen sier*. I: Engvik et al. Klasseledelse – for elevenes læring. Trondheim: Akademika.

Mulig tilleggslitteratur (sortert på tema):

Eidsvåg, Inge (2003). «Læreren – såmann, gartner og perlefisker» i Under Utdanning nr 2/03 (1 s.).

Læring og dannelse

Hattie (2013), Synlig læring. Cappelen Damm. Kap 11

Høihilder og Lingås (2014), Pedagogikk 8-13. Gyldendal. Kap 6

Relasjon lærer-elev

Federici, R.A og Skaalvik, E.M. (2013): Lærer-elev-relasjonen – betydning for elevenes motivasjon og læring. Bedre skole nr 1, 2013

Juul og Jensen (2003), Fra lydighet til ansvarlighet. Pedagogisk Forum

Røkenes, O.H & Hanssen, P.H (2012) Bære eller bryte : kommunikasjon og relasjon i arbeid med mennesker. Fagbokforlaget. Kap 6-7

Klasseledelse

Wikene, L.G (2014). Klasseledelse – ingeniørkunst eller pedagogikk? I: Haugen & Hestbek (red.), Pedagogikk, Politikk og etikk. Universitetsforlaget

Profesjonsetikk

Berg, K. (2014). *Mellom politikk og etikk – en analyse og diskusjon av lærernes profesjonsetiske plattform*. I: Haugen & Hestbek, Pedagogikk, Politikk og etikk. Universitetsforlaget

Skriving/metode

Bjørndal, C. R. (2008). Det vurderende øyet. Observasjon, vurdering og utvikling i undervisning og vurdering. Oslo: Gyldendal (kap 7 og 8)

Jakobsen, D I. (2005). Kap. 8.3: «Observasjon». *Hvordan gjennomføres undersøkelser?* Kristiansand: Høyskoleforlaget (Cappelen).(S. 159-163)

Johnson, D. W., Johnson, R. T., Haugaløkken, O. K. & Aakervik, Aa. O. (2006). *Samarbeid i skolen*. Namsos: Pedagogisk Psykologisk Forlag. (f.eks kap 2,3,6 og 7)

Rienecker og Jørgensen (2013), *Den gode oppgaven*. Fagbokforlaget

PPU4602 Pedagogikk 2

Bunting, M. (2014). *Tilpasset opplæring – i forskning og praksis*. Cappelen Damm

Engelsen, B. U. (2015). *Kan læring planlegges?* Gyldendal norsk forlag

Ohnstad, F.O (2015). *Profesjonsetikk i skolen*. Høyskoleforlaget

Skaalvik, E.M og Skaalvik, S. (2013). *Skolen som læringsarena - Selvoppfatning, motivasjon og læring*. Universitetsforlaget

PPU4620 Fagdidaktikk 1 - biologi

Van Marion, P og Strømme, A (2015). *Biologididaktikk*. Cappelen Damm akademisk.

PPU4622 Fagdidaktikk 1 – fysikk

Angell, C., Bungum, B., Henriksen, E., Kolstø, S., Persson, J. og Renstrøm, R. (2011). *Fysikkdidaktikk*. Cappelen Damm.

I tillegg artikler som gjøres digitalt tilgjengelig for studentene.

PPU4624 Fagdidaktikk 1 – informatikk

Bok

Rune Krumsvik: Skulen og den digitale læringsrevolusjonen.

Artikler (nett og papir)

Data i skolen (Artikkelsamling utgitt av Aschehoug/Apple). Kapittel 2: Motivasjon og dataspill

[Informationstekniken i skolan](#) - En forskningsoversikt (Jens Pedersen). God skandinavisk skole-IT-historikk. God oversikt over IT og læring.

[Rum til læring](#) - En ide- og debattbok om nye læringsformer med IKT. Se spesielt kapittel 2.2.3 - IKT og de tre læringsrom.

Artikler fra "Digital Kompetanse" (ITU) (Deles ut på papir.). [Leder vol. 2-2007](#)

[Dreyfus model of skill acquisition](#)

[Hva er informasjonsteknologi](#) (Maus, UIO)

[Homo Zappiens](#) (Foredrag Veen)

[The Computer Delusion](#), Todd Oppenheimer

[Problems in Learning and Teaching Programming](#) (Kirsti Ala-Mutka)

[Hva er programmering og hva vil det si å lære det](#) (Jens Kaasbøll)

Objektorientert programmering - Kontroversielt: "Objects first", "Basics first", ...

Michael Kölling: [Guidelines for Teaching Object Orientation with Java](#)

Michael Kölling: [The problem of teaching object-oriented programming](#)

Michael Kölling: [Requirements for a first year object-oriented teaching language.](#)

Læreplaner for IKT fagene i videregående skole under Reform 94 og Kunnskapsløftet. (Se også Læringscenteret/Læreplaner (<http://www.utdanningsdirektoratet.no/>))

R94:

[Informasjonsteknologi](#) studieretningsfag VKI og VK II

Økonomi og informasjonsbehandling GK

IKT Driftsfag

Programfag under Kunnskapsløftet:

Høringsutkast til læreplan Informasjonsteknologi i Kunnskapsløftet.

Endelig læreplan Kunnskapsløftet.

Utvalgte kapitler fra Richard Skemp: *The Psychology of Learning Mathematics*.
(Egentlig matematikk fagdidaktikk, men er generelt sett noe av det beste som er skrevet om pedagogikk og didaktikk, så kjøp en hvis du finner en på nettet!)

Intuitiv og reflektiv intelligens

Symboler

Relasjonell og instrumentell forståelse:

<http://www.blog.republicofmath.com/richard-skemps-relational-understanding-and-instrumental-understanding/>

Utdrag fra lærebøker som brukes i skolen, etter behov.

Alt som deles ut på forelesninger.

Alt som legges ut på It's Learning.

PPU4626 Fagdidaktikk 1 – kjemi

Hannisdal, M. og Ringnes, V. *Kjemi fagdidaktikk Kjemi i skolen*, 3. utg.

Sjøberg, S. *Naturfag som allmenndannelse – en kritisk fagdidaktikk*, 3. utg

Mork, S.M. og Erlien, W. *Språk og digitale verktøy i naturfag*

PPU4628 Fagdidaktikk 1 – matematikk

Alrø, H., & Skovsmose, O. (2004). Dialogic learning in collaborative investigation. *Nordic studies in Mathematics Education*, 2, 39-62.

Björkqvist, O. (2003). Matematisk problemløsning. I B. Grevholm (red.), *Matematikk for skolen* (s. 51-70). Bergen: Fagbokforlaget.

Blomhøj, M. (2006). Mod en didaktisk teori for matematisk modellering. I O. Skovsmose & M. Blomhøj (red.), *Kunne det tænkes?- Om matematiklæring* (s. 80-109). Danmark: Malling Beck A/S.

- Boaler, J. (1998). Open and closed mathematics: Student experiences and understandings. *Journal for Research in Mathematics Education*, 29(1), 41-62.
- Botten, G., Daland, E., & Dalvang, T. (2008). Tilpasset matematikkopplæring i en inkluderende skole. *Tangenten*, 2, 23-27.
- Buchberger, B. (1990). Should students learn integration rules? *ACM SIGSAM Bulletin*, 24, 10-17.
- Erlwanger, S. (2004). Benny's conception of rules and answers in IPI mathematics. I T. P. Carpenter, J. A. Dossey & J. I. Koehler (red.), *Classics in mathematics education research* (s. 48-58). Reston: NCTM.
- Folke Larsen, A., Hein, M., & Wedege, T. (2006). Undersøgende læringsmiljø i matematik. Kritisk refleksjon etter skoleperioden. *MONA*, 4, 7-20.
- Fuglestad, A. (2003). Konstruktivistisk perspektiv på datamaskiner i matematikkundervisning. I B. Grevholm (red.), *Matematikk for skolen* (s. 209-234). Bergeb: Fagbokforlaget.
- Holden, I. M. (2003). Matematikk blir gøy - gjennom et viktig samspill mellom ytre og indre motivasjon. I B. Grevholm (red.), *Matematikk for skolen* (pp. 27-50). Bergen: Fagbokforlaget.
- Jensen, A. M. (2008). Utforskning av funksjonsuttrykk og de tilhørende grafene ved hjelp av GeoGebra. *Tangenten*, 3, 7-11.
- Jensen, A. M., & Wæge, K. (2010). *Undersøkende matematikkundervisning i videregående skole. Kommunikasjon - motivasjon - forståelse*. Trondheim: Matematikksenteret.
- Kristensen, T. E. (2008). Tilpasset opplæring innenfor fellesskapet. *Tangenten*, 2, 9-14.
- Niss, M., & Jensen, T. H. (2002). *Kompetencer og matematikklæring. Ideer og inspiration til utvikling af matematikundervisning i Danmark*. København: Undervisningsministeriet, Uddannelsesstyrelsen temahæfteserie nr. 18 - 2002. (s. 43-73)
- Pehkonen, E. (2003). Lærere og elevers oppfatninger som en skjult faktor i matematikkundervisningen. I B. Grevholm (red.), *Matematikk for skolen* (pp. 154-181). Bergen: Fagbokforlaget.
- Skemp, R. R. (1976). Relational and Instrumental Understanding. *Mathematics teaching, Bulletin of the Association of Teachers of Mathematics*, 77, 20-26.
- Skovsmose, O. (2003). Undersøgelseslandskaber. I O. Skovsmose & M. Blomjøj (red.), *Kan det virkelig passe? - Om matematikklæring* (s. 143-158). København: L&R Uddannelse.

Vesterdal, A. L. Ø. (2011). *Kommunikasjon mellom lærer og elever i et undersøkende og et tradisjonelt klasserom*. NTNU, Norges Teknisk-naturvitenskapelige universitet, Trondheim. (s. 7-27)

Wæge, K. (2007). *Elevenes motivasjon for å lære matematikk og undersøkende matematikkundervisning*. Norwegian university of science and technology, Trondheim. (s. 9-25 og 51-75)

Young, J. W. A. (1924). *The Teaching of Mathematics*. I J. W. A. Young (red.), *The Teaching of Mathematics in the Elementary and Secondary School*: Longmans, Green & Co.

PPU4640 Fagdidaktikk 1 – geografi

Koritzinsky, T. (2014). *Samfunnskunnskap*. Fagdidaktisk innføring. Universitetsforlaget

Mikkelsen, R. og Sætre, P.J. *Geografididaktikk for klasserommet*. Høyskoleforlaget.

PPU4642 Fagdidaktikk 1 – historie

Bøker (felles for samfunnsfag):

Koritzinsky, Theo (2014). *Samfunnskunnskap – fagdidaktisk innføring*, Oslo: Universitetsforlaget.

Bøker (historie):

Lund, Erik (2013). *Historiedidaktikk. En håndbok for studenter og lærere* 4. utgave, Oslo: Univeritetsforlaget.

Artikler (på itslearning):

Rosenzweig og Thelen; «The Precence of the past»: New York: Colombia University Press 1998

Øistein Sørensen; «Historien om det som ikke skjedde», kontrafaktisk historie Oslo: Aschehoug

Rolf Mikkelsen; Å tenke historie og å skape historie, i Mikkelsen (red) Lektor- adjunkt – lærer» Oslo: Universitetsforlaget s. 273 – 290.

PPU4644 Fagdidaktikk 1 - samfunnskunnskap

PPU4233. PPU4533, PPU4644, PPU4740 og PPU4741

Aarre, T. ,Børhaug,K. & Christophersen,J.(2014). *Introduksjon til samfunnskunnskap*. Oslo: Samlaget kap 1-5, 7-9 (228 s)

Solhaug,T.& Børhaug,K. (2012). *Skolen i demokratiet – demokratiet i skolen*. Oslo: Universitetsforlaget. Kap 1-6,9-12 (170.)

Digitalt kompedium (obligatorisk), suppleres gjennom semestret. Ligger på itslearning:

Skrivesentret. *Skriverammer*. Lokalisert på <http://www.skrivesenteret.no/ressurser/skriverammer/>

Skrivesentret. Tema: Bruk av PC i undervisningen. Lokalisert på http://www.skrivesenteret.no/uploads/files/skrivekurs_ny_giv.pdf

Skrivesentret. Skrivning på ungdomstrinnet. 5 prinsipper for god skriveopplæring. Lokalisert på http://www.skrivesenteret.no/uploads/files/BS-2-13_web_Kringstad_Kvithyld.pdf

Utdanningsdirektoratet.(2013). SAF 1: Læreplan i samfunnsfag. Lokalisert på <http://www.udir.no/kl06/SAF1-03/Hele/>

Utdanningsdirektoratet. (2006). SAM 3016: Læreplan i Sosialkunnskap. Lokalisert på <http://www.udir.no/kl06/SAM3016/>

Utdanningsdirektoratet. (2006). SAM 3018: Læreplan i Samfunnsgeografi. Lokalisert på <http://www.udir.no/kl06/SAM3018/>

Utdanningsdirektoratet. (2006). SAM 3019: Læreplan i Sosiologi og sosialantropologi. Lokalisert på <http://www.udir.no/kl06/SAM3019/>

Utdanningsdirektoratet. (2006). SAM 3020: Læreplan i Politikk og menneskerettigheter. Lokalisert på <http://www.udir.no/kl06/SAM3020/>

Anbefalt litteratur:

Bøe, J.B.(1999) Åfortelle om fortiden. *Fortellingen i historie og samfunnsfagundervisningen*. Kristiansand: Høyskoleforlaget (s. 9-132 (120 s))

Hepsø,A.(2008). Narrativ skrivning i samfunnsfag på ungdomstrinnet. I R.T. Lorentzen & J. Smidt(red), *Å skrive i alle fag* (s. 228-236). Oslo: Universitetsforlaget. (10 sider)

Lund, E.(2013). *Tren tanken: Læringsstrategier og læringsstiler i samfunnsfag* (2.utg.). Oslo: Aschehoug. (s 6-9, 174-186 og et eksempel fra hvert av kap 1,2,4,5,7)

Børhaug, K., & Christopersen, J. (2012). *Autoriserte samfunnsbilette .Kritisk tenkning i samfunnskunnskap*. Bergen: Fagbokforlaget.

Solhaug,T.& Børhaug,K. Stugu,O.S. & Haugaløkken, O.K (red) (2012). *Skolen, Nasjonen og medborgaren*. Tondheim: Tapir akademiske forlag.

PPU4650 Fagdidaktikk 1 – engelsk

Required reading

Birketveit, A. & Willams, G. (2014). *Literature for the English classroom*. Bergen: Fagbokforlaget. (Some chapters)

Bjørke, C., Dypedahl, M. & Myklevold, G.-A. (2014). *Fremmedspråksdidaktikk**. Oslo: Cappelen Damm Akademisk. (Some chapters)

Harmer, J. (2007). *The practice of English language teaching**. Harlow: Longman. (4th edition) (Some chapters)

Vestli, E.N. (2008). Fra sokkel til klasserom: litteraturens plass i fremmedspråkundervisningen (Vol. nr. 13 / august 2008). Halden: Fremmedspråksenteret. (*Compendium*, itslearning)

Articles and material in *Compendium* (itslearning)

Young Adult Fiction

Alexie, Sherman (2007). *The Absolutely True Diary of a Part-Time Indian*

Cisneros, Sandra (1984). *The House on Mango Street*

Wilson, Jaqueline (2001). *Dustbin Baby*

Reference material

Utdanningsdirektoratet. *Forskrift til opplæringslova, Kap. 3. (Vurderingsforskriften)*. <http://www.lovddata.no>.

Utdanningsdirektoratet. *Læreplan for Kunnskapsløftet, LK06*. <http://www.udir.no>.

Additional reading

Articles and material in *Compendium* (itslearning)

Drew, Ion & Sørheim, Bjørn (2009). *English Teaching Strategies. Methods for English teachers of 10 to 16-year-olds*. Oslo: Det Norske Samlaget.

Lightbown, Patsy M. & Spada, Nina (2006). *How Languages are Learned* (4th edition, 2013). Oxford: Oxford University Press.

Pihlstrøm, Rikke (2013). *Teaching English in Norway*. Oslo: Universitetsforlaget.

Simensen, Aud Marit (2007). *Teaching a Foreign Language. Principles and Procedures*. Bergen: Fagbokforlaget.

Språkfag: *Idéhefter for lærere 1–5*. Trondheim: Tapir Akademisk Forlag.

*) These books will also be used in PPU4651, (English didactics in your 8th semester)

PPU4652 Fagdidaktikk 1 – fransk

Tornberg, U. (2000). Fremmedspråkdidaktikk. Forlaget Fag og kultur AS Bjørke.

Bjørke, C, Dypedahl, M og Myklevold, G.-A. (2014). Fremmedspråkdidaktikk. Cappelen Damm akademisk.

PPU4654 Fagdidaktikk 1 – norsk

Pensum oppgis på itslearning.

PPU4656 Fagdidaktikk 1 – tysk

Bjørke, C, Dypedahl, M og Myklevold, G.-A. (2014). Fremmedspråkdidaktikk. Cappelen Damm akademisk.

Huneke, H.-W., Steinig, W. (2013). Deutsch als Fremdsprache. Berlin: Erich Schmidt Verlag, ISBN 978-3-503-17657.

Rösler, D. (2012). Deutsch als Fremdsprache. Stuttgart: Metzler, ISBN 978-3-476-02300-1.

Tornberg, U. (2000). Fremmedspråkdidaktikk. Oslo: Forlaget Fag og Kultur A/S, ISBN 978-82-11-00452-9.

PPU4658 Fagdidaktikk 1 – spansk

Pensum/anbefalt litteratur

Giovannini, Arno et al. (1996). *Profesor en acción* (1, 2 og 3). Madrid: Edelsa.

Tornberg, Ulrika (2000). Språkdidaktikk. Oslo: Fag og kultur.

Otnes, Hildegunn (red.) (2009). *Å være digital i alle fag*. Oslo: Universitetsforlaget. (Kap 1 og 6).

Elektronisk kompendium (tilgjengelig på itslearning).

Lov- og regelverk

Utdanningsdirektoratet. *Læreplan for Kunnskapsløftet, LK06*. Gjeldende versjon tilgjengelig fra <http://www.udir.no/grep>.

Utdanningsdirektoratet. *Forskrift til opplæringslova, Kap. 3. (Vurderingsforskriften)*. Gjeldende versjon tilgjengelig fra <http://www.lovdata.no>.

Annen relevant litteratur

Språkfag: Idéhefter for lærere 1, 2, 3, 4, 5. Trondheim: Tapir akademisk forlag.

Simensen, A.M. (2007). *Teaching a Foreign Language. Principles and Procedures*. Bergen: Fagbokforlaget.

Fremmedspråksenteret: Serien Fokus på språk.

PPU4680 Fagdidaktikk 1 - idrett

Standal og Rugseth (red) (2015). *Inkluderende kroppsøving*. Cappelen Damm akademisk. ISBN: 978-82-02-47064-7

Brattenborg, S og Engebretsen, B. (2007). *Innføring i kroppsøvingsdidaktikk*. (kap. 1 - 9). Høgskoleforlaget.

Engvik, G. (2010). *Vurdering i fag*. Kap. 15. Elevvurdering i faget kroppsøving – noen utfordringer. Høgskoleforlaget, (legges ut)

Løvset Glad, Å. (2012). *Dans i barn og unges grunnopplæring – et kunst- og kulturfag*. I: Glad Løvset, Å. *Dans på timeplanen* (2. utgave) (s. 33-59). Vollen: Tell forlag (legges ut).

Løvset Glad, Å. (2012). *Planleggingen av undervisningen*. I: Glad Løvset, Å. *Dans på timeplanen* (2. utgave) (s. 95-125). Vollen: Tell forlag (legges ut).

Nordaker, D.J. (2009). Avsnitt 4.7. Dans i musikk og kroppsøving i L-97 og L-06 – en oppsummering (legges ut).

Nordaker, D.J. *Dans i skolen? En didaktologisk studie av dansens legitimering og innhold i relasjon til den norske grunnskole sett i lys av nasjonale læreplaner, aktuelle fagtidsskrift og kultur- og utdanningspolitiske dokument* (s. 139-142). PhD-avhandling. Aarhus: Danmarks pædagogiske universitetsskole, Aarhus universitet (legges ut).

Johansen, B.T, Høigaard, R, Fjeld, J.B. (2009). *Nyere perspektiver innen idrett og idrettspedagogikk*. Høgskoleforlaget.

Øvrig pensum oppgis ved semestestart

Praktisk-pedagogisk utdanning (heltid) – PPU

Pensum for PPU heltid gjelder også for studenter på femårig lektorutdanning som følger fagdidaktikk etter gammel ordning (emnekoder PPU47xx).

PPU4110 Pedagogikk – heltid

Hovedbøker:

Høst 2015

Altrichter, H. Posch, P. & Somekh, B. (1993): *Teachers Investigate their Work. An introduction to the methods of action research*. London: Routledge. Om observasjon s. 83 – 100 (17 sider)

http://www.cad.unam.mx/programas/actuales/especial_maest/maestria/ff_cn_1aE/00/02_material/archivos/20_Teachers_investigate_their_work.pdf

Dale, E. L. (red.) (2001): *Om utdanning. Klassiske tekster*. Oslo: Gyldendal akademisk. S. 9 – 112 (102 sider)

Engvik, Hestbek, Løkenstgard Hoel og Postholm (red.): *Klasseledelse – for elevens læring* kp. 1, 2, 10, 11, 12 (81 sider)

Engelsen, B. U. (2007/2015): *Kan læring planlegges?* Oslo: Gyldendal Akademisk. Kp. 1 - 4 (88 sider)

Skaalvik, E. & Skaalvik, S. (2013): *Skolen som læringsarena. Selvoppfatning, motivasjon og læring*. Oslo: Universitetsforlaget. Kap. 1, 2 og 3. (165 sider)

Vår 2016

Altrichter, H. Posch, P. & Somekh, B. (1993): *Teachers Investigate their Work. An introduction to the methods of action research*. London: Routledge. (Valgfrie 100 sider mellom side 1 til 150.)

http://www.cad.unam.mx/programas/actuales/especial_maest/maestria/ff_cn_1aE/00/02_material/archivos/20_Teachers_investigate_their_work.pdf

Dale, E. L. (red.) (2001): *Om utdanning. Klassiske tekster*. Oslo: Gyldendal akademisk. Side 113 – 256 (120 sider)

Engh, R. (2011): *Vurdering for læring i skolen*. Kristiansand: Høyskoleforlaget. Kp. 1 – 10 + kp. 16 (109 sider)

Engelsen, B. U. (2007/): *Kan læring planlegges?* Oslo: Gyldendal Akademisk. Kp. 7 + 10. (39 sider)

Hargreaves, A. & Fullan (2014): *Arbeidskultur for bedre læring i skolen. Hva er nødvendig lærerkapital?* Kommuneforlaget. Kp. 3, 4, 5 og 6

Haugen, C. & Hestbek, T.(red)(2014): *Pedagogikk, politikk og etikk*. Oslo: Universitetsforlaget. Side 20 - 248 (228 sider)

På nett

Høst 2015

Haug, P. & Bachmann, K. (2007): Grunnleggjande element for forståing av tilpass opplæring - Ei utdanningspolitisk og didaktisk ramme. I: Berg, G. D. & Nes, K. (red.): *Kompetanse for tilpasset opplæring*. Oslo: Utdanningsdirektoratet. (24 sider)

http://bestilling.utdanningsdirektoratet.no/Bestillingstorg/PDF/Kompetanse_for_tilpasset_opplaring.pdf

Hargreaves, A. (1996): *Lærerarbeid og skolekultur*. Otta: Gyldendal Akademisk. Kp.7

<http://www.nb.no/nbsok/nb/0cebf411ad1f1ce2df59c54e2b36c4ff?index=6#0>

Kompendium:

Høst 2015

Aasen, P., Nordtug, B., Ertesvåg, S. & Leirvik, B. (2002): *Atferdsproblemer. Innføring i pedagogisk analyse*. Oslo: Cappelen Forlag. Kap: 4, 5, 6, 7 og 8 (35 sider)

Biesta, G. J. J. (2009): Against learning. I: Biesta, G.J.J.: *Beyond Learning. Democratic Education for a Human Future*. London: Paradigm Publisher. (19 sider)

Bredesen, O. (2004): *Nye gutter og jenter – en ny pedagogikk?* Oslo: Cappelen Akademisk Forlag. Del 1 (44 sider)

Freire, P. (1970): *De undertryktes pedagogikk*. Oslo: Gyldendal Akademiska. Kp. 2 (16 sider)

Karlsen, G. (u.d.). Sårbarhetens mulighet. Om utfordringer i den personlige lærergjerning.

search for common ground in education. New York: Teachers College Press. (14 sider)

Kooij, K. van der Skintad(2014): Flerkulturell pedagogikk. I Heldal, J. & Wittek, L. (red):

Pedagogikk – En grunnbok. Oslo: Cappelen Damm Akademisk.

Lidèn, H. (2001): Underforstått likhet. I Lien, M., Lidèn, H. Vike, H. (red): *Likhetens paradokser*. Oslo: Universitetsforlaget (18 sider)

Løvlie, L. (2011): Når reglene kommer til kort. I: Kvernbekk, T (red.): *Humaniorastudier i pedagogikk. Pedagogisk filosofi og historie*. Oslo: Abstrakt forlag. (20 sider)

Nordin-Hultmann, E. (2004): *Pedagogiske miljøer og barns subjektskaping*. Oslo: Pedagogisk Forum. Innledning og del I. (35 sider)

Ohnstad, F. O. (2011): *Profesjonsetikk i skolen. Læreres etiske ansvar*. Kristiansand: Høyskoleforlaget. Kap. 2-3 s. 47-90 (43 sider)

Wyn, J. & With, R. (1997): *Rethinking Youth*. London: Sage. Kp. 1 side 1-25 (24 sider)

Vår 2016

Chiriac & Hempel, A. (2005): *Handbok for gruppearbete – att skapa fungerande grupparbeten i undervisning*. Kap 4: Gruppkontrakt og gruppklimat. (16 sider)

Biesta, G.J.J. (2009): *Beyond learning. Democratic education for a human Future*. London: Paradigm Publisher. (18 sider)

Dysthe (2009): Læringssyn og vurderingspraksis i: Frost, J.(2009): *Evaluering i et dialogisk perspektiv*. Oslo: Cappelen akademiske forlag.(19 sider)

Noddings, N. (1999): Care, justice and equity. I Katz, M.S., Noddings, N. & Strike, K.A.: *The search for common ground in education*. New York: Teachers College Press. (14 sider)

Olesen, S. G. (2012): Pierre Bourdieu. I: Olesen, S. G. & Pedersen, P. M. (red.): *Pedagogikk i sosiologisk perspektiv*. Århus: Via System (22 sider)

Riksaasen, R.(2010): Basil Bernsteins kodeteori – et analyseverktøy for pedagogisk virksomhet. I Riksaasen (red): *Læreren i skolen og samfunnet*. Trondheim: Tapir Akademiske forlag. (25 sider)

Skjervheim, H. (1992): Eit grunnproblem i pedagogisk filosofi. I: Dale. E.L: *Pedagogisk filosofi*. Oslo: Gyldendal Norsk forlag. (14 sider)

Aktuelle styringsdokumenter

Læreplanverket for kunnskapsløftet, læreplaner for fag, [Prinsipp for opplæringa og Generell del av læreplanen.](http://www.udir.no/Lareplaner/Kunnskapsloftet/) <http://www.udir.no/Lareplaner/Kunnskapsloftet/>

Opplæringsloven med forskrift. http://lovdata.no/cgi-wift/wiftldles?doc=/app/gratis/www/docroot/all/nl-19980717-061.html&emne=OPPLÆRINGSLOV*&&

Tillegglitteratur/anbefalt litteratur for alle

(Altrichter, H. Posch, P. & Somekh, B. (1993): *Teachers Investigate their Work. An introduction to the methods of action research*. London: Routledge. Om observasjon s. 83 – 100 (17 sider)

http://www.cad.unam.mx/programas/actuales/especial_maest/maestria/ff_cn_1aE/00/02_material/archivos/20_Teachers_investigate_their_work.pdf)

Apple (1993), The politics of official knowledge: Does a national curriculum make sense? *Discourse* 14 (1), 1-16 (16 sider)

Befring, Edvard : "Kap. 16. Problematferd. Sosiale og emosjonelle vansker" i Befring, Edvard og Tangen, Reidun (red.): Spesialpedagogikk, 2009. Cappelen Akademisk. ss. 372-391 (19 sider).

Bergem, Trygve : "Kap. 5. Møtet med elevene – et etisk perspektiv" i Læreren i etikken motlys, 2011. Gyldendal akademisk. ss. 84-107 (24 sider).

Bjørndal, C. R. (2008): Det vurderende øyet. Observasjon, vurdering og utvikling i undervisning og vurdering. Oslo: Gyldendal. Kap: 1: Det vurderende øyet på pedagogisk virksomhet (16 sider)

Broady, D. & Palme, M. (1989): Pierre Bourdieus utdannings sosiologi. I: Thuen, H. & Vaage, S. (red.), Oppdragelse til det moderne: Emile Durkheim, George Herbert Mead, John Dewey, Pierre Bourdieu. Oslo: Universitetsforlaget. (16 sider)

Dale, E. L. (2008): Fellesskolen. Reproduksjon av sosial ulikhet. Oslo: Cappelen akademisk.

Dewey, J. (2000a). Demokrati i utdanning. In S. Vaage (Ed.), Utdanning til demokrati Barnet, skolen og den nye pedagogikk John Dewey i utvalg (pp. 177). Oslo: Abstrakt forlag.

Engelsen, B., & Karseth, B. (2007). Læreplan for Kunnskapsløftet – et endret kunnskapssyn. Norsk pedagogisk tidsskrift, 91(5), 404-415. (11 sider)

Freire, P. (1970): *De undertryktes pedagogikk*. Oslo: Gyldendal Akademiska

Greeno, Collins, Resnick (1996) Cognition and learning, Handbook of educational psychology, (s. 15-45)

Gullestad, M. (1999): "Det norske" sett med nye øyne (s. 87-113). I: Moen, A. & Slaattelid, R. (red.). Det sivile samfunn: Oppseding, verdier og offentlig mening. Oslo: Aschehoug. (26 sider)

Gustavsson, Bernt (2004): Aristoteles: Förundrans och kloketens tänkare. I: Steinsholt, K. & Løvlie, L. (red.) *Pedagogikkens mange ansikter. Pedagogisk idéhistorie fra antikken til det postmoderne*. Oslo: Universitetsforlaget

Hasan (2002): Ways of meaning, ways of learning: Code as an explanatory concept, British Journal of Sociology of Education, 23 (4) 537-548 (11 sider)

Haugen, C. & Hestbek, T (2012). Klasselederen som politisk aktør. Kap 14 i Kap 1 (16 s Klasseledelse i Engvik, Hestbek, Løkenstgard Hoel og Postholm (red.) Klasseledelse – for elevens læring (14 sider)

Heggen, K. (2006): *Risiko og forhandlinger. Ungdomssosiologiske emner*. Oslo: Abstrakt forlag. Kap. 1: Å begripe ungdom og kap. 8: Forhandlinger om identitet og framtid

Hellesnes, J. (1992): Ein utdana mann og eit dana menneske. Framlegg til eit utvida daningsomgrep. I: Dale, E.L: Pedagogisk filosofi. Oslo: Gyldendal Norsk forlag (26 sider)

Hiim, H. (2013): *Praksis basert yrkesutdanning: Hvordan utviklør relevant yrkesutdanning for elver og arbeidsliv?* Oslo: Gyldendal. Kp. 14, (30 sider)

Hovdenak, S.S.(2011). Kap. 5 Ulike kunnskapsformer i skolen. I Hovdenak (red.) Utdanningssosiologi. (16 sider)

Hylland Eriksen, T. (red)(2001): Flerkulturell forståelse. Oslo: Universitetsforlaget (2.utg) Kp 4. s 57 – 72. (15 sider)

Johnson, D. W., Johnson, R. T., Haugaløkken, O. K. & Aakervik, Aa. O. (2006): Samarbeid i skolen. Namsos: Pedagogisk Psykologisk Forlag. Kap: 2,3,6,7 (64 sider)

Kant, Immanuel: "An Answer to the Question: What is Enlightenment?" (1784) in Pauline Kleingeld (red): Immanuel Kant. Toward Perpetual Peace and Other Writings on Politics, Peace, and History. New Haven and London: Yale University Press, 2006.

Lave, Jean og Wenger, Etienne (1991): Situeret læring og andre tekster. Hans Reitzels Forlag

Lund, A.B. & Moen, B.H. (2010): Taterne i Norge – fra utstøting til inkludering? I: A.B. Lund, B. Bolme Moen (red.): Nasjonale minoriteter i det flerkulturelle Norge. Trondheim: Tapir Akademiske Forlag. (18 sider)

Nielsen, H. B. (2000): Inn i klasserommet. I: Imsen, G. (red.): Kjønn og likestilling i skolen. Oslo: Gyldendal Akademisk Forlag. (15 sider)

Noddings, N. (1999): Care, justice and equity. I: Katz, M.S., Noddings, N. & Strike, K.A.: The search for common ground in education. New York: Teachers College Press. (14 sider)

Ogden, T. (2004): Kvalitetsskolen. Gjøvik: Gyldendal akademisk.

Postholm, M.B. & Jacobsen, D.I. (2011): *Læreren med forskerblick. Innføring i vitenskapelig metode for lærerstudente.* Kristiansand: Høyskoleforlaget

Roald, K (2008) Organisasjonslæring i skolar : teoretiske og praktiske perspektiv[http://brage.bibsys.no/hsf/bitstream/URN:NBN:no-bibsys_brage_5534/1/HSF Rapport 2008 02.pdf](http://brage.bibsys.no/hsf/bitstream/URN:NBN:no-bibsys_brage_5534/1/HSF_Rapport_2008_02.pdf) s 14-36 (22sider)

Røkenes, O.H & Hanssen, P.H (2012) Bære eller briste : kommunikasjon og relasjon i arbeid med mennesker , kap 6-7, s.177-221 (44 sider)

Smith, Kari : "Kap. 1. Samspillet mellom vurdering og motivasjon" i Dobsen, Eggen, og Smith, (red.):Vurdering, prinsipper og praksis. Nye perspektiver på elev- og læringsvurdering, 2009. Gyldendal Akademisk. ss. 23-38 (15 sider).

Solhaug, T. & Fosse, B. O. (2008): Tilpasset opplæring og likeverdige utdanningsmuligheter i en ny åpen ungdomsskole – en case studie. Norsk Pedagogisk Tidsskrift 2/2008. (12 sider)

Steinsholt, K. (2011): Oppdragelse, pedagogikk og opplysning I: Steinsholt, K. og Dobson, S. (red.): Dannelse. Introduksjon til et ullent pedagogisk landskap. Trondheim: Tapir akademisk forlag

Telhaug, A (2005): Kunnskapsløftet, ny eller gammel skole (30 sider)

Meld. St. 22 (2010 – 2011) Motivasjon – Mestring – Muligheter. Ungdomstrinnet.
<http://www.regjeringen.no/nb/dep/kd/dok/regpubl/stmeld/2010-2011/meld-st-22-2010--2011.html?id=641251>

NOU (2011:20) Ungdom, makt og medvirkning.
<http://www.regjeringen.no/nb/dep/bld/dok/nouer/2011/nou-2011-20.html?showdetailedtableofcontents=true&id=666389>

PPU4213 Profesjonskunnskap

Pensum høst 2015

Granlund, L., Mausestaden, S., Munthe, E. (2011). Lærerprofesjonalitet mellom policy og profesjon. HiO. Senter for profesjonsstudier (56s).
https://www.uttanningsforbundet.no/upload/Publikasjoner/Rapporter/L%C3%A6rerprofesjonalitet_HiO_2011.pdf

Heggen, K. (2008). Profesjon og identitet. I: A. Molander og L. I. Terum Profesjonsstudier. Oslo: Universitetsforlaget.(12 s)*

Henriksen, J. og Vetlesen A. J. (2006). Nærhet og distanse. Grunnlag, verdier og etiske teorier i arbeid med mennesker. Oslo: Gyldendal. s 11-156, 217 - 269 (197s) (satt opp på både høst og vår)

Kvernbekk, T. (2001). Pedagogikk og lærerprofesjonalitet. Oslo. Gyldendal norsk forlag. (190s) (satt opp på både høst og vår)

Smeby, J. (2013). Profesjon og ekspertise: I: A. Molander og J. Smeby (red.) Profesjonsstudier II. Oslo: Universitetsforlaget (10s)*

Wenger, E.(2000). En social teori om læring. I Illeris,K (2000): Tekster om læring. (11 s)*

Werler, T. (2013). Profesjonens kjerne. Relasjonen mellom teori og praksis i (ny) norsk lærerutdanning. I: G. Langfeldt og V. Fusche Moe (red.) Å lære å bli lærer etter GLU-reformen. Oslo: Cappelen (18s)*

Ziehe, T. (2004). Øer af intensitet i et hav af rutiner. København. Forlaget politisk revy. (35s)*

Pensum vår 2016

Brunstad, P. O. (2010). Mentoren som nomade. I: K. Smith og M. Ulvik (red.) (10 s)*

Engvik, G. (2009). Hvordan skal jeg utvikle meg selv? En studie av nyutdannede lærere i deres første yrkesår. Tidsskriftet FoU i praksis, 3(1),7-19. (13 s)*

Grimen, H. (2008): Profesjon og tillit. I: A. Molander og L. I. Terum (red.) Profesjonsstudier. Oslo: Universitetsforlaget. (15 s)*

Henriksen, J. og Vetlesen A. J. (2006): Nærhet og distanse. Grunnlag, verdier og etiske teorier i arbeid med mennesker. Oslo: Gyldendal. s 11-156, 217 - 269 (197s) (satt opp på både høst og vår)

Kvernbekk, T. (2001) Pedagogikk og lærerprofesjonalitet. Oslo. Gyldendal norsk forlag. (190s) (Satt opp på både høst og vår)

Lauvås, P. og Lycke, K. og Handal, G. (2004); Kollegaveiledning i skolen. Oslo: Cappelen (105 s)

Riksaasen, R: Teamsamarbeid i skolen. I: R (2010)(red). Læreren i skolen og samfunnet (8 s)*

Åbotnes, M.: Den medisinske diagnose og den pedagogiske profesjonalitet/autoritet. I: R (2010)(red). Læreren i skolen og samfunnet (14 s)*

Pensum merket med * er trykt i kompendium.

PPU4225 Fagdidaktikk i matematikk – heltid

Alrø, H., & Skovsmose, O. (2004). Dialogic learning in collaborative investigation. *Nordic studies in Mathematics Education*, 2, 39-62.

Björkqvist, O. (2003). Matematisk problemløsning. I B. Grevholm (red.), *Matematikk for skolen* (s. 51-70). Bergen: Fagbokforlaget.

Blomhøj, M. (2006). Mod en didaktisk teori for matematisk modellering. I O. Skovsmose & M. Blomhøj (red.), *Kunne det tænkes?- Om matematiklæring* (s. 80-109). Danmark: Malling Beck A/S.

Boaler, J. (1998). Open and closed mathematics: Student experiences and understandings. *Journal for Research in Mathematics Education*, 29(1), 41-62.

Botten, G., Daland, E., & Dalvang, T. (2008). Tilpasset matematikkopplæring i en inkluderende skole. *Tangenten*, 2, 23-27.

Buchberger, B. (1990). Should students learn integration rules? *ACM SIGSAM Bulletin*, 24, 10-17.

Erlwanger, S. (2004). Benny's conception of rules and answers in IPI mathematics. I T. P. Carpenter, J. A. Dossey & J. I. Koehler (red.), *Classics in mathematics education research* (s. 48-58). Reston: NCTM.

Folke Larsen, A., Hein, M., & Wedege, T. (2006). Undersøgende læringsmiljø i matematik. Kritisk refleksion etter skoleperioden. *MONA*, 4, 7-20.

Fuglestad, A. (2003). Konstruktivistisk perspektiv på datamaskiner i matematikkundervisning. I B. Grevholm (red.), *Matematikk for skolen* (s. 209-234). Berge: Fagbokforlaget.

Holden, I. M. (2003). Matematikk blir gøy - gjennom et viktig samspill mellom ytre og indre motivasjon. I B. Grevholm (red.), *Matematikk for skolen* (pp. 27-50). Bergen: Fagbokforlaget.

Jensen, A. M. (2008). Utforsking av funksjonsuttrykk og de tilhørende grafene ved hjelp av GeoGebra. *Tangenten*, 3, 7-11.

Jensen, A. M., & Wæge, K. (2010). *Undersøkende matematikkundervisning i videregående skole. Kommunikasjon - motivasjon - forståelse*. Trondheim: Matematikksenteret.

Kristensen, T. E. (2008). Tilpasset opplæring innenfor fellesskapet. *Tangenten*, 2, 9-14.

Niss, M., & Jensen, T. H. (2002). *Kompetencer og matematikklæring. Ideer og inspiration til udvikling af matematikundervisning i Danmark*. København: Undervisningsministeriet, Uddannelsesstyrelsen temahæfteserie nr. 18 - 2002. (s. 43-73)

Pehkonen, E. (2003). Lærere og elevers oppfatninger som en skjult faktor i matematikkundervisningen. I B. Grevholm (red.), *Matematikk for skolen* (pp. 154-181). Bergen: Fagbokforlaget.

Skemp, R. R. (1976). Relational and Instrumental Understanding. *Mathematics teaching, Bulletin of the Association of Teachers of Mathematics*, 77, 20-26.

Skovsmose, O. (2003). Undersøgelseslandskaber. I O. Skovsmose & M. Blomjøj (red.), *Kan det virkelig passe? - Om matematikklæring* (s. 143-158). København: L&R Uddannelse.

Vesterdal, A. L. Ø. (2011). *Kommunikasjon mellom lærer og elever i et undersøkende og et tradisjonelt klasserom*. NTNU, Norges Teknisk-naturvitenskapelige universitet, Trondheim. (s. 7-27)

Wæge, K. (2007). *Elevenes motivasjon for å lære matematikk og undersøkende matematikkundervisning*. Norwegian university of science and technology, Trondheim. (s. 9-25 og 51-75)

Young, J. W. A. (1924). The Teaching of Mathematics. I J. W. A. Young (red.), *The Teaching of Mathematics in the Elementary and Secondary School*: Longmans, Green & Co.

PPU4226 Fagdidaktikk i naturfagene – heltid

Fysikk

Angell, C., Bungum, B., Henriksen, E., Kolstø, S., Persson, J. og Renstrøm, R. (2011). *Fysikkdidaktikk*. Cappelen Damm.

I tillegg artikler som gjøres digitalt tilgjengelig for studentene.

Kjemi

Hannisdal, M. og Ringnes, V. *Kjemi fagdidaktikk Kjemi i skolen*, 3. utg.

Sjøberg, S. *Naturfag som allmenndannelse – en kritisk fagdidaktikk*, 3. utg

Mork, S.M. og Erlien, W. *Språk og digitale verktøy i naturfag*

Biologi

Van Marion, P og Strømme, A (2015). *Biologididaktikk*. Cappelen Damm akademisk.

PPU4231 Fagdidaktikk i geografi – heltid

Koritzinsky, T. (2014). *Samfunnskunnskap*. Fagdidaktisk innføring. Universitetsforlaget

Mikkelsen, R. og Sætre, P.J. *Geografididaktikk for klasserommet*. Høyskoleforlaget.

PPU4232 Fagdidaktikk i historie – heltid

Bøker (felles for samfunnsfag):

Koritzinsky, Theo (2014). *Samfunnskunnskap – fagdidaktisk innføring*, Oslo: Universitetsforlaget.

Bøker (historie):

Lund, Erik (2013). *Historiedidaktikk. En håndbok for studenter og lærere* 4. utgave, Oslo: Univeritetsforlaget.

Artikler (på itslearning):

Rosenzweig og Thelen; «The Precence of the past»: New York: Colombia University Press 1998

Øistein Sørensen; «Historien om det som ikke skjedde», kontrafaktisk historie Oslo: Aschehoug

Rolf Mikkelsen; Å tenke historie og å skape historie, i Mikkelsen (red) Lektor- adjunkt – lærer» Oslo: Universitetsforlaget s. 273 – 290.

PPU4233 Fagdidaktikk i samfunnskunnskap – heltid

Aarre, T. ,Børhaug,K. & Christophersen,J.(2014). *Introduksjon til samfunnskunnskap*. Oslo: Samlaget kap 1-5, 7-9 (228 s)

Solhaug,T.& Børhaug,K. (2012). *Skolen i demokratiet – demokratiet i skolen*. Oslo: Universitetsforlaget. Kap 1-6,9-12 (170.)

Digitalt kompedium (obligatorisk), suppleres gjennom semestret. Ligger på itslearning:

Skrivesentret. *Skriverammer*. Lokalisert på

<http://www.skrivesenteret.no/ressurser/skriverammer/>

Skrivesentret. Tema: Bruk av PC i undervisningen. Lokalisert på

http://www.skrivesenteret.no/uploads/files/skrivekurs_ny_giv.pdf

Skrivesentret. Skrivning på ungdomstrinnet. 5 prinsipper for god skriveopplæring.

Lokalisert på http://www.skrivesenteret.no/uploads/files/BS-2-13_web_Kringstad_Kvithyld.pdf

Utdanningsdirektoratet.(2013). SAF 1: Læreplan i samfunnsfag. Lokalisert på

<http://www.udir.no/kl06/SAF1-03/Hele/>

Utdanningsdirektoratet. (2006). SAM 3016: Læreplan i Sosialkunnskap. Lokalisert på

<http://www.udir.no/kl06/SAM3016/>

Utdanningsdirektoratet. (2006). SAM 3018: Læreplan i Samfunnsgeografi. Lokalisert på

<http://www.udir.no/kl06/SAM3018/>

Utdanningsdirektoratet. (2006). SAM 3019: Læreplan i Sosiologi og sosialantropologi.

Lokalisert på <http://www.udir.no/kl06/SAM3019/>

Utdanningsdirektoratet. (2006). SAM 3020: Læreplan i Politikk og menneskerettigheter.

Lokalisert på <http://www.udir.no/kl06/SAM3020/>

Anbefalt litteratur:

Bøe, J.B.(1999) Åfortelle om fortiden. *Fortellingen i historie og samfunnsfagundervisningen*. Kristiansand: Høyskoleforlaget (s. 9-132 (120 s))

Hepsø,A.(2008). Narrativ skrivning i samfunnsfag på ungdomstrinnet. I R.T. Lorentzen & J. Smidt(red), *Å skrive i alle fag* (s. 228-236). Oslo: Universitetsforlaget. (10 sider)

Lund, E.(2013). *Tren tanken: Læringsstrategier og læringsstiler i samfunnsfag* (2.utg.). Oslo: Aschehoug. (s 6-9, 174-186 og et eksempel fra hvert av kap 1,2,4,5,7)

Børhaug, K., & Christopersen, J. (2012). *Autoriserte samfunnsbilete .Kritisk tenkning i samfunnskunnskap*. Bergen: Fagbokforlaget.

Solhaug,T.& Børhaug,K. Stugu,O.S. & Haugaløkken, O.K (red) (2012). *Skolen, Nasjonen og medborgaren*. Tondheim: Tapir akademiske forlag.

PPU4241 Fagdidaktikk i engelsk - heltid

Required Reading

Birketveit, A. & Williams, G. (2014). *Literature for the English classroom*. Bergen: Fagbokforlaget. (Selected chapters)

Bjørke, C., Dypedahl, M. & Myklevold, G.-A. (2014). *Fremmedspråksdidaktikk*. Oslo: Cappelen Damm Akademisk. (Selected chapters)

Harmer, J. (2007). *The practice of English language teaching*. Harlow: Longman. (4th edition) (Selected chapters)

Otnes, H. (red.) (2009). *Å være digital i alle fag*. Oslo: Universitetsforlaget. (Chapters 1 and 5)

Vestli, E.N. (2008). *Fra sokkel til klasserom: litteraturens plass i fremmedspråkundervisningen*. Halden: Fremmedspråksenteret.

Articles and material in *Compendium* (itslearning)

Young Adult Fiction

Alexie, Sherman (2007). *The Absolute True Diary of a Part-Time Indian*

Chbosky, Stephen (1999). *The Perks of Being a Wallflower*

Haddon, Mark (2003). *The Curious Incident of the Dog in the Night-Time*

Wilson, Jaqueline (2001). *Dustbin Baby*

Reference Material

Utdanningsdirektoratet. *Forskrift til opplæringslova, Kap. 3. (Vurderingsforskriften)*. <http://www.lovddata.no>.

Utdanningsdirektoratet. *Læreplan for Kunnskapsløftet, LK06*. <http://www.udir.no>.

Additional Reading

Articles and material in *Compendium* (itslearning)

Drew, I. & S., Bjørn (2009). *English Teaching Strategies. Methods for English teachers of 10 to 16-year-olds*. Oslo: Det Norske Samlaget.

Lightbown, P.M. & Spada, N. (2006). *How Languages are Learned*. Oxford: Oxford University Press.

Pihlstrøm, R. (2013). *Teaching English in Norway*. Oslo: Universitetsforlaget.

Simensen, A.M. (2007). *Teaching a Foreign Language. Principles and Procedures*. Bergen: Fagbokforlaget.

Språkfag: *Idéhefter for lærere 1–5*. Trondheim: Tapir Akademisk Forlag.

PPU 4750 English Didactics

Required Reading

Birketveit, A. & Williams, G. (2014). *Literature for the English classroom*. Bergen: Fagbokforlaget. (Selected chapters)

Bjørke, C., Dypedahl, M. & Myklevold, G.-A. (2014). *Fremmedspråksdidaktikk*. Oslo: Cappelen Damm Akademisk. (Selected chapters)

Harmer, J. (2007). *The practice of English language teaching*. Harlow: Longman. (4th edition) (Selected chapters)

Otnes, H. (red.) (2009). *Å være digital i alle fag*. Oslo: Universitetsforlaget. (Chapters 1 and 5)

Vestli, E.N. (2008). *Fra sokkel til klasserom: litteraturens plass i fremmedspråkundervisningen*. Halden: Fremmedspråksenteret.

Articles and material in *Compendium* (itslearning)

Young Adult Fiction

Alexie, Sherman (2007). *The Absolute True Diary of a Part-Time Indian*

Chbosky, Stephen (1999). *The Perks of Being a Wallflower*

Haddon, Mark (2003). *The Curious Incident of the Dog in the Night-Time*

Wilson, Jaqueline (2001). *Dustbin Baby*

Reference Material

Utdanningsdirektoratet. *Forskrift til opplæringslova, Kap. 3. (Vurderingsforskriften)*. <http://www.lovdata.no>.

Utdanningsdirektoratet. *Læreplan for Kunnskapsløftet, LK06*. <http://www.udir.no>.

Additional Reading

Articles and material in *Compendium (ITL)*

Drew, I. & S., Bjørn (2009). *English Teaching Strategies. Methods for English teachers of 10 to 16-year-olds.* Oslo: Det Norske Samlaget.

Lightbown, P.M. & Spada, N. (2006). *How Languages are Learned.* Oxford: Oxford University Press.

Pihlstrøm, R. (2013). *Teaching English in Norway.* Oslo: Universitetsforlaget.

Simensen, A.M. (2007). *Teaching a Foreign Language. Principles and Procedures.* Bergen: Fagbokforlaget.

Språkfag: *Idéhefter for lærere 1–5.* Trondheim: Tapir Akademisk Forlag.

PPU4243 Fagdidaktikk i norsk – heltid

Iversen, Harald Morten, Hildegunn Otnes og Marit Skarbø Solem. 2011. *Grammatikken i bruk.* Cappelen Akademisk Forlag.

Børresen, Beate, Lise Grimnes og Sigrun Svenkerud. 2012.: *Muntlig kompetanse.* Fagbokforlaget.

Fjørftoft, Henning. 2014. *Norskdidaktikk.* Bergen: LNU/Fagbokforlaget.

Otnes, Hildegunn (red.) 2009. *Å være digital i alle fag.* Oslo: Universitetsforlaget

PPU4246 Fagdidaktikk i fremmedspråk – heltid

Bjørke, C, Dypedahl, M og Myklevold, G.-A. (2014). *Fremmedspråkdidaktikk.* Cappelen Damm akademisk.

Huneke, H.-W., Steinig, W. (2013). *Deutsch als Fremdsprache.* Berlin: Erich Schmidt Verlag, ISBN 978-3-503-17657.

Rösler, D. (2012). *Deutsch als Fremdsprache.* Stuttgart: Metzler, ISBN 978-3-476-02300-1.

Tornberg, U. (2000). *Fremmedspråkdidaktikk.* Oslo: Forlaget Fag og Kultur A/S, ISBN 978-82-11-00452-9.

PPU4251 Fagdidaktikk i drama og teater – heltid

Cirka 750 sider obligatorisk pensum. I tillegg referanselitteratur.

Obligatorisk pensum

Østern, A. L. (red.) (2014). *Dramaturgi i didaktisk kontekst.* Bergen: Fagbokforlaget

Halvorsen, E-M. (2007). Kunstfaglig og pedagogisk FOU. Nærhet, distanse, dokumentasjon. Kristiansand: Høyskoleforlaget, ss. 97-177.

Svendler Nielsen, C. (2007). Dans med unge. Oplæg til undervisning i koreografi idræt. Dans i Utdannelse.

Digital kurskompendium med utvalgte artikler som ligger på itslearning

Referanselitteratur

Kunnskapsdepartementet (2006). Læreplanverket for kunnskapsløftet del 1, del 2 og del 3 (de planer som gjelder for vg programfag drama i del 3). Oslo: Kunnskapsdepartementet.

Rammeplan for kulturskolen

Plan for valgfag Sal og Scene, og veiledning. Utdanningsdirektoratet.

Alle elevbøkene for kursene i drama vg:

- Vg 1:
Haraldsen, H.M. (red.). (2007). Scenetreff. Musikk, dans, drama Vg1. Oslo: Tell forlag. [ISBN 978-82-7522-311-9].

Linge, S. (red.). (2007). Bevegelse Vg 1. Oslo: Tell forlag. Scenetreff. [ISBN: 978-82-839-000-2].

Linge, S. (red.). (2007). Teaterensemble. Fordypning i drama Vg 1. Oslo: Tell forlag. Scenetreff.
- Vg 2 og 3:
Bjørge, E. (red.). (2009). Teaterproduksjon 1 og 2. Oslo: Tell forlag. Scenetreff. [ISBN: 978-82-7522-345-4].

Bjørge, E. (red.). (2011). Teater i perspektiv 1 og 2. Oslo: Tell forlag. Scenetreff. [ISBN: 978-82-7522-347-8-430].

Bjørge, E. (2011). Teater og samfunn. Oslo: Tell forlag. [ISBN: 978-82-7522-349-2-320].

Øvrige forslag på referanselitteratur:

Neelands, J. (2006). Drama i praksis. Teori, idéer og metoder. Graasten: Drama. (red. av T. Goode; 2. opplag).

Rasmussen, B. & Gürgens Gjerum, R. (2013). Forestilling, framføring, forskning. Forskningsmetodebok i anvendt teater. Trondheim: Akademika.

PPU4252 Fagdidaktikk i film- og medievitenskap – heltid

Lyngsnes, Rismark: Didaktisk arbeid, Gyldendal Akademisk, 3. utg ISBN 978-82-05-44710-3

Geir Eriksen: Fortellerteknikk og dramaturgi for film og fjernsyn, Vett og Viten, 2. utg ISBN 82-412-0011-0

Vettenranta, Frantzen (red), Mediepedagogikk, Refleksjoner om teori og praksis, Tapir akademisk forlag, Trondheim 2012, ISBN 978-82-519-2832-8

Vettenranta (red), Mediedanning og mediepedagogikk, Gyldendal Akademisk, Oslo 2007, ISBN 978-82-05-37167-5

Fritze, Haugsbakk, Nordkvelle (red) Mediepedagogiske perspektiver, Cappelen Damm Akademisk, Oslo 2015, ISBN 978-82-02-43612-4

Artikler etter avtale med fagansvarlig

PPU4254 Fagdidaktikk i formgivingsfag – heltid

Bøker

Arnheim, Rudolf (1974): *Art and Visual Perception*, University of California press, Berkeley, Los Angeles, Kap. I, II, III, IV

Danbolt, G., & Myhr, E. (2002). *Blikk for bilder: om tolkning og formidling av billedkunst*. Oslo: Abstrakt forlag.

Frisch, N. S. (2013). *Tegningen lever! : nye dialogiske perspektiver på tegneundervisning i grunnskolen*. Oslo: Akademika.

Hohr, H. (2011). Kategorial danning og kritisk-konstruktiv didaktikk. In K. Steinsholt & S. Dobson (Red.), *Dannelse: introduksjon til et ullent pedagogisk landskap* (s. 163-175). Trondheim: Tapir akademisk forl.

Hopperstad, M. H. (2005): *Alt begynner med en strek - når barn skaper mening med tegning*. Oslo: Cappelen akademisk forlag.

Haabesland, A. Å. og R. E. Vavik, (2000): *Kunst og håndverk: Hva og hvorfor?* Bergen: Fagbokforlaget. (s. 13-85, 128-203)

Lindstrand, F., & Selander, S. (2009). *Eстетiska lärprocesser: opplevelser, praktiker och kunnskapsformer*. Lund: Studentlitteratur. (kap 5, kap 11, kap 12)

Nielsen, Liv Merete (2009): *Fagdidaktikk for kunst og håndverk: i går, i dag, i morgen*. Universitetsforlaget: Oslo.

Selander, S., & Kress, G. (2012). *Læringsdesign: i et multimodalt perspektiv* (E. Skytte Christensen, Trans.). Frederiksberg: Frydenlund.

Nettressurser og læreplaner

Wollan, Gjermund: Håndverk som gestaltforståelse og -skaperglede. En fenomenologisk studie. Norsk antropologisk tidskrift 01/2006.

http://www.idunn.no/ts/nat/2006/01/handverk_som_gestaltforstaelse_og_-_skaperglede_en_fenomenologisk_studie

Limstrand, K. og Abrahamsen, G. (u.å) *Bedre vurdering i kunstfagene*. Bodø: Nasjonalt senter for kunst og kultur i opplæringen.

http://www.kunstkultursenteret.no/wips/305184255/module/articles/smlid/1077619777/smlTemplate/Les_mer_publicasjoner/

LK06: Læreplanverket for kunnskapsløftet. <http://www.udir.no/Tema/Lareplaner/>

Vurdering i kunst og håndverk på ungdomstrinnet. Veileder

http://www.utdanningsetaten.oslo.kommune.no/getfile.php/utdanningsetaten%20%28UDE%29/Internett%20%28UDE%29/PED/VFL/Kunst_og_handverk_101109_final.pdf

Artikler som kopieres opp

Letnes, M.-A., & Olaussen, I. O. (2013). Tell it with Colours. In J. Reitan, P. Lloyd, E. Bohemia, L. M. Nielsen, I. Digranes & E. Lutnæs (Red.), *Design Learning for tomorrow – Design education from Kindergarten to Ph.D* (Vol. 3, s. 1298-1313). Oslo (denne får studentene oppkopiert)

Lindström, L. (2006): "Creativity: What Is It? Can You Assess It? Can It Be Taught?" I: *The International Journal of Art & Design Education* 25(1) (s. 53-66)

<http://onlinelibrary.wiley.com/doi/10.1111/j.1476-8070.2006.00468.x/abstract>

Pensumartikler til kunstfagdidaktiske seminarer på tvers av kunstfag høsten 2014:

Angelo, E. (2014). Profesjonsforståelser og kunstpedagogikk. *Praksiser i musikkfeltet* (Del 1, s. 10–53). Trondheim: Fagbokforlaget (Leses til faggruppeseminar høsten 2014)

Rønningen, A. (2014). Den skal tidlig krøkes som god konstruksjon skal bli. I: Angelo, E. & Kalsnes, S. (Red.). *Kunstner eller lærer? Profesjonsdilemmaer i musikk- og kunstpedagogisk utdanning*. Oslo: Cappelen Damm Akademisk. (12 s.) (Leses til faggruppeseminar høsten 2014)

Østern, T.P. og Strømme, A. (2014, under utgivelse). Sanselig didaktisk design som innovasjon i skole og lærerutdanning. Et samlendende blikk på SPACE ME – intensjoner og implikasjoner. I T.P. Østern og A. Strømme (red.), *Sanselig didaktisk design*. SPACE ME

(s.xx-xx). Trondheim: Akademika/Fagbokforlaget. (Leses til faggruppeseminar høsten 2014)

Faggruppeseminar våren 2015:

Christophersen, C. (2013). Lærerne og skolesekken. I J.-K. Breivik og C. Christophersen (red.), *Den kulturelle skolesekken*, s. 106-128. Bergen: Fagbokforlaget (Leses til faggruppeseminar våren 2014)

Borgen, J.S (2014) Dilemma i Den kulturelle skolesekken. Om danningsbegrepet som forsvant og spørsmålet om et asymmetrisk forhold mellom kunst og pedagogikk. I: Angelo, E. & Kalsnes, S. (Red.). *Kunstner eller lærer? Profesjonsdilemmaer i musikk- og kunstpedagogisk utdanning*. Oslo: Cappelen Damm Akademisk. (12 s.) (Leses til faggruppeseminar våren 2015)

Uteskole, våren 2015:

Jordet, A. N. (2010). Innledning. Uteskole – gamle tanker i en ny tid – skolens omgivelser - en ressurs i opplæringen?. I A.N. Jordet, *Klasserommet utenfor – Tilpasset opplæring i et utvidet læringsrom* (s. 13 – 30). Oslo: Cappelen Akademisk forlag. (Leses til uteskoleuken våren 2015) Angelo, E. (2013, under utgivelse). *Kunstpedagogikk og profesjonalitet*. I E. Angelo *Profesjonsforståelser i kunstpedagogiske praksiser* (kapittel 6). Trondheim: Akademika forlag (Leses til faggruppeseminar høsten 2014)

PPU4254 Fagdidaktikk i musikk – heltid

I tillegg til listene under forutsettes kjennskap til gjeldende planverk for ulike musikkfag på trinn 5-13, i grunnskole, videregående skole og kulturskole

Pensumbøker som kjøpes:

Angelo, E. (2014): *Profesjonsforståelser og kunstpedagogikk. Praksiser i musikkfeltet*. Trondheim: fagbokforlaget. (del 2. Fire eksempler på profesjonsforståelser fra det musikkpedagogiske feltet, 50 s.)

Angelo, E. & Kalsnes, S. (2014) (Red.): *Kunstner eller lærer? Profesjonsdilemmaer i det musikk- og kunstpedagogiske feltet*. Oslo: Cappelen Akademisk. (2 kapitler, i alt 24 sider)

Hanken, I. M. og G. Johansen (2013): *Musikkundervisningens didaktikk*. Oslo: Cappelen akademisk forlag (Del 3+4, s.159-233= 74 s.)

Sæther, M & E. Angelo (2012): *Barnet & musikken. Innføring i musikkpedagogikk for barnehagelærerstudenter*. Oslo: Universitetsforlaget (kap 2, 5 og 6 = 60 s.)

Sætre, J. H og G. Salvesen (2010): *Allmenn musikkundervisning*. Oslo: Gyldendal Akademisk (kap 2, 3, 4, 5, 10 = 82 s.)

Waagen, W (2010): *Kulturskole, -profesjon og bærekraft*. Oslo: Gyldendal akademisk Forlag (kap. 8 og 10 = 60 s.)

Kunstfagdidaktiske samlinger på tvers av kunstfag – tverrkunsthøgskolepensum

Leses til faggruppeseminar, høsten 2015:

Angelo, E. (2014). Profesjonsforståelser og kunstpedagogikk. Praksiser i musikkfeltet (Del 1, s. 10–53). Trondheim: Fagbokforlaget

Rønningen, A. (2014). Den skal tidlig krøkes som god konstruksjon skal bli. I: Angelo, E. & Kalsnes, S. (Red.). *Kunstner eller lærer? Profesjonsdilemmaer i musikk- og kunstpedagogisk utdanning*. Oslo: Cappelen Damm Akademisk. (12 s.)

Østern, T.P. og Strømme, A. (2014, under utgivelse). Sanselig didaktisk design som innovasjon i skole og lærerutdanning. Et samlendende blikk på SPACE ME – intensjoner og implikasjoner. I T.P. Østern og A. Strømme (red.), *Sanselig didaktisk design. SPACE ME* (s.xx-xx). Trondheim: Akademika/Fagbokforlaget.

Leses til faggruppeseminar våren 2016:

Christophersen, C. (2013). Lærerne og skolesekken. I I J.-K. Breivik og C. Christophersen (red.), *Den kulturelle skolesekken*, s. 106-128. Bergen: Fagbokforlaget

Borgen, J.S (2014) Dilemma i Den kulturelle skolesekken. Om danningsbegrepet som forsvant og spørsmålet om et asymmetrisk forhold mellom kunst og pedagogikk. I: Angelo, E. & Kalsnes, S. (Red.). *Kunstner eller lærer? Profesjonsdilemmaer i musikk- og kunstpedagogisk utdanning*. Oslo: Cappelen Damm Akademisk. (12 s.)

Leses i forkant av uteskoleuken, våren 2016:

Jordet, A. N. (2010). Innledning. Uteskole – gamle tanker i en ny tid – skolens omgivelser - en ressurs i opplæringen?. I A.N. Jordet, *Klasserommet utenfor – Tilpasset opplæring i et utvidet læringsrom* (s. 13 – 30). Oslo: Cappelen Akademisk forlag.

Velg selv tilsvarende 100 sider fra kompendium på itslearning, der blant annet disse ligger:

Kalsnes, S. (2008). Fagdidaktikk i musikk. I: Halvorsen, E. M. *Didaktikk i Grunnskolen* (s. 3-32). Bergen: Fagbokforlaget

Nielsen, K. (1999). Musikalsk mesterlære. I: Nielsen, K. & Kvale, S. *Mesterlære – Læring som sosial praksis* (s.112-124). Oslo: Ad Notam Gyldendal

Kamsvåg, G.A (2013). Hip-hop i klasserommet. Submitted manuskript

Rønningen, A (2010). Musikkbegrepet som sort boks. Et forsøk på en dekonstruksjon av begrepet musikk i vestlig tenkning, med utgangspunkt i en lærebok i musikk for ungdomsskolen I: Holgersen, S.-E. & Nielsen, S.G *Nordisk musikkpedagogisk forskning. Årbok 12* (s. 81-100). Oslo: NMH-publikasjoner

Espland, M. (1994). Lyttemetodikken – disiplinen som forsvant eller musikkpedagogikkens Fugl Fønix? I: Dyndahl, P. & Varkøy, Ø. *Musikkpedagogiske perspektiver* (s. 77-97). Oslo: Ad Notam Gyldendal

Ruud, E. (2000). Musikkopplevelsen i selvpsykologisk lys. I: Johansen, G., Kalsnes, S. & Kalsnes, S. *Musikkpedagogiske utfordringer. Artikler om musikkpedagogisk teori og praksis* (s.23-32). Oslo: Cappelen Akademisk forlag

Dansedidaktikk

Les til dansedidaktikkuker. Ligger i kompendium på itslearning

Løvset Glad, Å. (2012). Dans i barn og unges grunnopplæring – et kunst- og kulturfag. I: Å. Glad Løvset, *Dans på timeplanen* (2. utgave) (s. 33-59). Vollen: Tell forlag.

Løvset Glad, Å. (2012). Planleggingen av undervisningen. I: Å. Glad Løvset, *Dans på timeplanen* (2. utgave) (s. 95-125). Vollen: Tell forlag.

Nordaker, D.J. (2009). Avsnitt 4.7. Dans i musikk og kroppsøving i L-97 og L-06 – en oppsummering. D. J. Nordaker, *Dans i skolen? En didaktologisk studie av dansens legitimering og innhold i relasjon til den norske grunnskole sett i lys av nasjonale læreplaner, aktuelle fagtidsskrift og kultur- og utdanningspolitiske dokument* (s. 139-142). PhD-avhandling. Aarhus: Danmarks pædagogiske universitetsskole, Aarhus universitet.

Til sammen: ca 700 sider

Tilleggsstoff:

Angelo, E, B. Grong og W. Hovstein Olsen (2004): *Blanda drops for nye musikanter*. Trondheim: DMMH forlag

Bakke, S (2002): *Kreativ med musikk. Skapende aktiviteter i musikkfaget*. Gjøvik: Samlaget

Bamford, A (2006): *Wow-faktoren. Globalt forskningskompendium om kunstfagenes betydning i utdanning*. Oslo: Musikk i skolen

Bjørgan, H.J (red) (2007): *Kultur former framtida. Hvordan og hvorfor kultur virker*. Oslo: Andrimne forlag

Bjørkvold, J.R (2005): *Det musiske menneske*. Oslo: Freidig Forlag

Blix, H (2004): *Notelesning, hva slags lesning er det? Didaktiske betraktninger rundt hørelærefaget – sett i lys av språkopplæringsteorier*. Høgskolen i Tromsø: Eureka forlag

Bøe, O.M (2005): *Musikkdidaktikk for grunnskolen*. Oslo:Universitetsforlaget

Bøe, O.M (2009): *Musikklærerens lokale læreplan*. Høgskolen i Sør-Trøndelag:

Nettbok (http://brage.bibsys.no/hist/handle/URN:NBN:no-bibsys_brage_9342)

Djupdal, K (2008); Musikkaktiviteter. (Undervisningsmetodikk for musikkundervisning i store og små grupper.) Oslo: forlaget

Dugstad, R et al (2011); På kryss og tvers 1+2. Oslo: Fagbokforlaget

Espeland, M (2004): Musikk I Bruk, Lyttemetodikk – ressursbok + CD-samling. Bergen: Fagbokforlaget

Gulbrandsen, E og Ø. Varkøy (red) (2004): *Musikk og mysterium. Fjorten essay om grensesprengende musikalsk erfaring.* Oslo: Cappelen Akademisk forlag

Hjertaas, F. og K. Johansen (2007): *Tempo.* 8-10 klasse. Lærerens bok. Oslo: Cappelen Akademisk forlag (120 s.)

Isaksen, B (red) (2009): *Musikk med leik, leik med musikk. Artikler om instrumentaldidaktikk.* Oslo: Universitetsforlaget

Johansen G., S. Kalsnes og Ø. Varkøy (red) (2004): *Musikkpedagogiske utfordringer.* Artikler om musikkpedagogisk teori og praksis. Oslo: Cappelen Akademisk forlag

Nielsen, F.V (2004) *Almen Musikdidaktik*, København: Christian Ejlers forlag

Olsen, E. S.Stenersen Hovdenak (red) (2007): *Musikk- mulighetenes fag.* Bergen: Fagbokforlaget

Pettersen, T.A, W. Waagen og T. Yttredal (2000): *Musikkformidling.* Oslo: Gyldendal undervisning

Ruud, E (1996): *Musikk og verdier.* Oslo: Universitetsforlaget

Ruud, E (1996): *Musikk og identitet.* Oslo: Universitetsforlaget

Sæther, M. og E Angelo-Aalberg (2006): *Barnet og musikken, innføring i musikkpedagogikk for førskolelærerstudenter.* Oslo: Universitetsforlaget

Varkøy, Ø.(1993). Hvorfor musikk? - en musikkpedagogisk idèhistorie. Oslo: Ad Notam Gyldendal

Varkøy, Ø.(2003): *Musikk – strategi og lykke. Bidrag til musikkpedagogisk grunnlagstenkning.* Oslo: Cappelen Akademisk forlag

PPU4261 Fagdidaktikk i idrett – heltid

Standal og Rugseth (red) (2015). *Inkluderende kroppsøving.* Cappelen Damm akademisk. ISBN: 978-82-02-47064-7

Brattenborg, S og Engebretsen, B. (2007). *Innføring i kroppsøvingsdidaktikk.* (kap. 1 - 9). Høgskoleforlaget.

Engvik, G. (2010). *Vurdering i fag*. Kap. 15. Elevvurdering i faget kroppsøving – noen utfordringer. Høgskoleforlaget, (legges ut)

Løvset Glad, Å. (2012). *Dans i barn og unges grunnopplæring – et kunst- og kulturfag*. I: Glad Løvset, Å. *Dans på timeplanen* (2. utgave) (s. 33-59). Vollen: Tell forlag (legges ut).

Løvset Glad, Å. (2012). *Planleggingen av undervisningen*. I: Glad Løvset, Å. *Dans på timeplanen* (2. utgave) (s. 95-125). Vollen: Tell forlag (legges ut).

Nordaker, D.J. (2009). Avsnitt 4.7. *Dans i musikk og kroppsøving i L-97 og L-06 – en oppsummering* (legges ut).

Nordaker, D.J. *Dans i skolen? En didaktologisk studie av dansens legitimering og innhold i relasjon til den norske grunnskole sett i lys av nasjonale læreplaner, aktuelle fagtidsskrift og kultur- og utdanningspolitiske dokument* (s. 139-142). PhD-avhandling. Aarhus: Danmarks pædagogiske universitetsskole, Aarhus universitet (legges ut).

Johansen, B.T, Høigaard, R, Fjeld, J.B. (2009). *Nyere perspektiver innen idrett og idrettspedagogikk*. Høgskoleforlaget.

Øvrig pensum oppgis ved semestestart

PPU4263 Fagdidaktikk i religions- og etikkfag – heltid

NB! Tekster og materiale utlevert i forbindelse med forelesninger (papirkopier, links på itslearning til kronikker, artikler, kildetekster osv.) er også pensumstoff.

Bøger (kjøpes i Akademika)

Andreassen, Bengt-Ove (2012). *Religionsdidaktikk. En innføring*. Oslo: Universitetsforlaget

Jacobsen, Knut A. (red.) (2011). *Verdensreligioner i Norge*. 3. utg. Oslo: Universitetsforlaget.

Kompendium (kjøpes i Akademika, Dragvoll) og links (* = ikke i kompendium)

*Alberts, Wanda (2008). "Didactics of the Study of Religions". *NUMEN* 55: 300-334. Kan læses på http://www.jstor.org/stable/27643312?seq=1#page_scan_tab_contents

Domaas, Ola E. (2007). "Lærerens livssyn som utfordring i KRL-undervisningen". I T. M. Guldal et.al (red.): *FoU i praksis 2006*. Trondheim: Tapir Akademiske Forlag, s. 47-59.

Durham Jr., W. Cole, Silvio Ferrari & Simona Santoro (2008). "The Toledo Guiding Principles on Teaching about Religion and Beliefs in Public Schools". *Security and Human Rights* 2008(3): 229-239.

Endsjø, Dag Øistein & Liv Ingeborg Lied (2011). "Konklusjon: Religion folk vil ha". I D. Ø. Endsjø & L. I. Lied: *Det folk vil ha. Religion og populærkultur*. Oslo: Universitetsforlaget, s. 183-193.

Fuglseth, Kåre (2009). «Når den didaktiske relasjonsmodellen ikke fungerer». I B. Groven et.al (red.): *FoU i praksis 2008*. Trondheim: Tapir Akademiske Forlag, s. 81-94.

Hepsø, Arve (u.å). "Samfunnsfagssamtalen". Upublisert manuskript.

Holth, Gunnar (2001). "Skolens oppgave i et pluralistisk samfunn – fem synspunkter på vor tids etiske pluralisme som didaktisk utfordring". *Religion og livssyn* 13 (3): 32-41.

Holth, Gunnar (2002). "Elevøvelse i etisk argumentasjon – et eksempel på samarbeidslæring". *Religion og livssyn* 14 (2): 30-39.

*Iversen, L. L. (2012). «Når religion blir identitet». *Kirke og kultur* 117(3), 258-270. Kan læses på http://www.idunn.no/kok/2012/03/naar_religion_bli_identitet

Jackson, Robert (2011). "The Interpretive Approach to Religious Education in a Social Studies Context in Publicly Funded Schools". I B. Schüllerquist (red.): *Patterns of Research in Civics, History, Geography and Religious Education*. Studier i de samhällsvetenskapliga ämnernas didaktik nr. 14. Karlstad: Karlstad University Press, s. 145-163.

Kallevik, Kjell Arne (2009). "Når elevene skifter timens tema". *Religion og livssyn* 21(1): 24-30.

*Larsen, Ingunn W. (2010). "Religion og kultur i RLE-undervisningen". *Religion og livssyn* 22(1): 36-42. Kan læses på <http://www.religion.no/wp-content/uploads/2015/02/1-2010-4-48.pdf>

Leganger-Krogstad, Heid (2002). "Dialogundervisning i religionsfagene". *Religion og livssyn* 14(2): 24-29.

Lied, Sidsel (2011). "The Dialogical RE Classroom: A Safe Forum and a Risky Business". I B. Schüllerquist (red.): *Patterns of Research*. Karlstad: Karlstad University Press, s. 165-174. (kommentar til Jackson 2011)

*Midttun, Ann (2014). "Biter og deler av Islam". *Norsk Pedagogisk Tidsskrift* 98(5): 329-340. Kan læses på http://www.idunn.no/npt/2014/05/biter_og_deler_av_islam

Rian, Dagfinn (1999). "Å undervise om religioner". I D. Rian: *Verdensreligioner i undervisningen*. Oslo: Universitetsforlaget, s. 29-63.

*Røthing, Åse (2014). "Religion, seksualitet og makt – perspektiver på undervisning i skolen". *Religion og livssyn* 26(1): 20-26. Kan læses på <http://www.religion.no/wp-content/uploads/2015/02/1-2014-6-63.pdf>

*Schanke, Åge (2011). "Religion, Livssyn og Etikk som kunnskapsfag". I H. Jarning (red.): *Dyktighet og kyndighet*. HiO Rapport 2011, nr. 19. Oslo: HiO, s. 163-188. Kan læses på www.hioa.no/content/download/6101/78751/file/Dyktighet%20og%20kyndighet.pdf

Skeie, Geir (2011). "A Common Pedagogy for Social Sciences and Humanities?" I B. Schüllerquist (red.): *Patterns of Research*. Karlstad: Karlstad University Press, s. 175-181. (kommentar til Jackson 2011)

Winje, G. (2009). «Å være digital i religion, livssyn og etikk (RLE)». I H. Otnes (red.): *Å være digital i alle fag*. Oslo: Universitetsforlaget, s. 67-83.

*Zetterqvist, K. G. & G. Skeie (2014). «Religion i skolen; her, der og hvor-som-helst?». *Norsk Pedagogisk Tidsskrift* 98(5): 304-315. Kan læses på http://www.idunn.no/npt/2014/05/religion_i_skolen_her_der_og_hvor-som-helst

Østberg, Sissel (2001). "Kristendom, Religion og Livssyn (KRL-faget)". UDDRAG fra S. Sjøberg (red.): *Fagdebattikk. Fagdidaktisk innføring i sentrale skolefag*. Oslo: Gyldendal Akademisk, s. 282-289.

På nett

Hele læreplanverket for Kunnskapsløftet (K06)

- Opplæringslova: <http://www.lovdatab.no/all/hl-19980717-061.html>
- Prinsipp for opplæringa (inkl. Læringsplakaten): <http://www.udir.no/Lareplaner/Kunnskapsloftet/Prinsipp-for-opplaringa/>
- Læreplanen, generell del: <http://www.udir.no/Lareplaner/Kunnskapsloftet/Generell-del-av-lareplanen/>
- Fagspesifikke læreplaner (RE/RLE): Se hhv. <http://www.udir.no/kl06/REL1-01/> og <http://www.udir.no/kl06/RLE1-01/>

I øvrigt anbefales det at orientere sig i følgende:

Toledorapporten 2007: <http://www.osce.org/odihr/66138>

NOU 2013/1: «Det livssynsåpne samfunn», aka Stålsettutvalgets rapport: <http://www.regjeringen.no/nb/dep/kud/dok/nouer/2013/nou-2013-1.html?id=711212>

NOU 1995/9: «Identitet og dialog, Kristendoms-kunnskap, livssynskunnskap og religionsundervisning»: <http://www.regjeringen.no/nb/dep/kd/dok/nouer/1995/nou-1995-9.html?id=140223>

Religionslærerforeningens tidsskrift *Religion og Livssyn*: http://www.religion.no/?page_id=6

PPU4784 Fagdidaktikk religion og etikk

NB! Tekster og materiale utlevert i forbindelse med forelesninger (papirkopier, links på Its Learning til kronikker, artikler, kildetekster osv.) er også pensumstoff.

Bøker (kjøpes i Akademika, brukes også på 5LU4785 i 8. semester)

Andreassen, Bengt-Ove (2012). *Religionsdidaktikk. En innføring*. Oslo: Universitetsforlaget

Jacobsen, Knut A. (red.) (2011). *Verdensreligioner i Norge*. 3. utg. Oslo: Universitetsforlaget.

Kompendium (kjøpes i Akademika, Dragvoll) og links (* = ikke i kompendium)

Domaas, Ola E. (2007). "Lærerens livssyn som utfordring i KRL-undervisningen". I T. M. Guldal et.al (red.): *FoU i praksis 2006*. Trondheim: Tapir Akademiske Forlag, s. 47-59.

Fuglseth, Kåre (2009). «Når den didaktiske relasjonsmodellen ikke fungerer». I B. Groven et.al (red.): *FoU i praksis 2008*. Trondheim: Tapir Akademiske Forlag, s. 81-94.

Hepsø, Arve (u.å). "Samfunnsfagssamtalen". Upublisert manuskript.

*Iversen, L. L. (2012). «Når religion blir identitet». *Kirke og kultur* 117(3), 258-270. Kan læses på http://www.idunn.no/kok/2012/03/naar_religion_bli_identitet

Kallevik, Kjell Arne (2009). "Når elevene skifter timens tema". *Religion og livssyn* 21(1): 24-30.

*Larsen, Ingunn W. (2010). "Religion og kultur i RLE-undervisningen". *Religion og livssyn* 22(1): 36-42. Kan læses på <http://www.religion.no/wp-content/uploads/2015/02/1-2010-4-48.pdf>

Leganger-Krogstad, Heid (2002). "Dialogundervisning i religionsfagene". *Religion og livssyn* 14(2): 24-29.

*Midttun, Ann (2014). "Biter og deler av Islam". *Norsk Pedagogisk Tidsskrift* 98(5): 329-340. Kan læses på http://www.idunn.no/npt/2014/05/biter_og_deler_av_islam

Rian, Dagfinn (1999). "Å undervise om religioner". I D. Rian: *Verdensreligioner i undervisningen*. Oslo: Universitetsforlaget, s. 29-63.

*Zetterqvist, K. G. & G. Skeie (2014). «Religion i skolen; her, der og hvor-som-helst?». *Norsk Pedagogisk Tidsskrift* 98(5): 304-315. Kan læses på http://www.idunn.no/npt/2014/05/religion_i_skolen_her_der_og_hvor-som-helst

Østberg, Sissel (2001). "Kristendom, Religion og Livssyn (KRL-faget)". UDDRAG fra S. Sjøberg (red.): *Fagdebattikk. Fagdidaktisk innføring i sentrale skolefag*. Oslo: Gyldendal Akademisk, s. 282-289.

På nett

Hele læreplanverket for Kunnskapsløftet (K06)

Opplæringslova: <http://www.lovdatab.no/all/hl-19980717-061.html>

Prinsipp for opplæringa (inkl. Læringsplakaten):

<http://www.udir.no/Lareplaner/Kunnskapsloftet/Prinsipp-for-opplaringa/>

Læreplanen, generell del: <http://www.udir.no/Lareplaner/Kunnskapsloftet/Generell-del-av-lareplanen/>

Fagspesifikke læreplaner (RE/RLE): Se hhv. <http://www.udir.no/kl06/REL1-01/> og <http://www.udir.no/kl06/RLE1-01/>

I øvrig anbefales det at orientere sig i følgende:

Toledorapporten 2007: <http://www.osce.org/odihr/66138>

NOU 2013/1: «Det livssynsåpne samfunn», aka Stålsettutvalgets rapport:

<http://www.regjeringen.no/nb/dep/kud/dok/nouer/2013/nou-2013-1.html?id=711212>

NOU 1995/9: «Identitet og dialog, Kristendomskunnskap, livssynskunnskap og religionsundervisning»: <http://www.regjeringen.no/nb/dep/kd/dok/nouer/1995/nou-1995-9.html?id=140223>

Religionslærerforeningens tidsskrift *Religion og Livssyn*: http://www.religion.no/?page_id=6

Fleksibel praktisk-pedagogisk utdanning (deltid) – FPPU

PPU4410 Pedagogikk – deltid

1. studieår høst 2015 – vår 2016

Bøker:

Engvik, Hestbek, Løkensgard Hoel og Postholm (red.): *Klasseledelse – for elevens læring* kp. 1, 2, 10, 11, 12 (81 sider)

Lyngsnes, K & Rismark, M (2014): *Didaktisk arbeid*. Oslo: Gyldendal akademisk kap. 2,3,5,7(og 8)

Ohnstad, F. O. (2011): *Profesjonsetikk i skolen. Læreres etiske ansvar*. Kristiansand: Høyskoleforlaget. Kap. 1-3, 5,6 (90 sider)

Skaalvik, E. & Skaalvik, S. (2013): *Skolen som læringsarena. Selvoppfatning, motivasjon og læring*. Oslo: Universitetsforlaget. Kap. 1, 2 og 3. (165 sider)

Itslearning

Aagre, W. (2014): *Ungdomskunnskap – hverdagslivets kulturelle former*. Bergen: Fagbokforlaget. Kap. 2 (34 sider)

Aasen, P., Nordtug, B., Ertesvåg, S. & Leirvik, B. (2002): *Atferdsproblemer. Innføring i pedagogisk analyse*. Oslo: Cappelen Forlag. Kap: 4, 5, 6, 7 og 8 (35 sider)

Biesta, G. J. J. (2009): *Against learning. I: Biesta, G.J.J: Beyond Learning. Democratic Education for a Human Future*. London: Paradigm Publisher. (19 sider)

Bjørndal, C. R. (2008): *Det vurderende øyet. Observasjon, vurdering og utvikling i undervisning og vurdering*. Oslo: Gyldendal. Kap: 1: Det vurderende øyet på pedagogisk virksomhet (16 s)

Bredesen, O. (2004): *Nye gutter og jenter – en ny pedagogikk?* Oslo: Cappelen Akademisk Forlag. Del 1 (44 sider)

Engelsen, B. U. (2007/2015): *Kan læring planlegges?* Oslo: Gyldendal Akademisk. Kp. 8

Freire, P. (1970): *De undertryktes pedagogikk*. Oslo: Gyldendal Akademiska. Kp. 2 (16 sider)

Haug, P. & Bachmann, K. (2007): *Grunnleggjande element for forståing av tilpass opplæring - Ei utdanningspolitisk og didaktisk ramme. I: Berg, G. D. & Nes, K. (red.): Kompetanse for tilpasset opplæring*. Oslo: Utdanningsdirektoratet. (24 sider)

http://bestilling.utdanningsdirektoratet.no/Bestillingstorg/PDF/Kompetanse_for_tilpasset_opplaring.pdf

Jenssen, R. og Aas, M (2012): Å utforske praksis – videregående skole. Oslo: Cappelen Damm AS. Kap 2 (12 sider)

Kooij, K. van der Skintad(2014): Flerkulturell pedagogikk. I Heldal, J. & Wittek, L. (red): *Pedagogikk – En grunnbok*. Oslo: Cappelen Damm Akademisk. Kap. 34 (11 sider)

Lidèn, H. (2001): Underforstått likhet. I Lien, M., Lidèn, H. Vike, H. (red): *Likhetens paradokser*. Oslo: Universitetsforlaget (18 sider)

Lie, B. (2014) *Eksepsjonelle og dobbelt eksepsjonelle elever- begavede elever og begavede elever med lærevansker*. Oslo: Cappelen Damm as. Kap. 2 (20 sider)

Løvlie, L. (2011): Når reglene kommer til kort. I: Kvernbekk, T (red.): *Humaniorastudier i pedagogikk. Pedagogisk filosofi og historie*. Oslo: Abstrakt forlag. (20 sider)

Nordin-Hultmann, E. (2004): *Pedagogiske miljøer og barns subjektskaping*. Oslo: Pedagogisk Forum. Innledning og del I. (35 sider)

Wyn, J. & With, R. (1997): *Rethinking Youth*. London: Sage. Kp. 1 side 1-25 (24 sider)

2. studieår høst 2016 – vår 2017

Bøker:

Dale, E. L. (red.) (2001): *Om utdanning. Klassiske tekster*. Oslo: Gyldendal akademisk. Side 9 – 256 (222 sider)

Engh, R. (2011): *Vurdering for læring i skolen*. Kristiansand: Høyskoleforlaget. Kp. 1 – 10 + kp. 16 (109 sider)

Haugen, C. & Hestbek, T.(red)(2014): *Pedagogikk, politikk og etikk*. Oslo: Universitetsforlaget. Side 20 - 248 (228 sider)

Lyngsnes, K & Rismark, M (2014): *Didaktisk arbeid*. Oslo: Gyldendal akademisk kap. 8

It's learning

Biesta, G.J.J. (2009): *Beyond learning. Democratic education for a human Future*. London: Paradigm Publisher. (18 sider)

Dysthe (2009): Læringssyn og vurderingspraksis i: Frost, J.(2009): *Evaluering i et dialogisk perspektiv*. Oslo: Cappelens akademiske forlag.(19 sider)

Engelsen, B. U. (2007/2015): *Kan læring planlegges?* Oslo: Gyldendal Akademisk. Kp. 4

Hargreaves, A. (1996): *Lærerarbeid og skolekultur*. Otta: Gyldendal Akademisk. Kp.7 (17s.) <http://www.nb.no/nbsok/nb/0cebf411ad1f1ce2df59c54e2b36c4ff?index=6#0>

Hargreaves, A. & Fullan (2014): *Arbeidskultur for bedre læring i skolen. Hva er nødvendig lærerkapital?* Kommuneforlaget. Kp. 6 (40 sider)

Jenssen, E & Roald, K. (2014): Tilpasset opplæring i skole som organisasjon I: Bunting, M. *Tilpasset opplæring – i forskning og praksis*. Oslo: Cappelen Damm AS (20 sider)

Karlsen, G. (u.d.). Sårbarhetens mulighet. Om utfordringer i den personlige lærergjærning.

search for common ground in education. New York: Teachers College Press. (14 sider)

Noddings, N. (1999): Care, justice and equity. I Katz, M.S., Noddings, N. & Strike, K.A.: *The search for common ground in education*. New York: Teachers College Press. (14 sider)

Olesen, S. G. (2012): Pierre Bourdieu. I: Olesen, S. G. & Pedersen, P. M. (red.): *Pedagogikk i sosiologisk perspektiv*. Århus: Via System (22 sider)

Riksaasen, R.(2010): Basil Bernsteins kodeteori – et analyseverktøy for pedagogisk virksomhet. I Riksaasen (red): *Læreren i skolen og samfunnet*. Trondheim: Tapir Akademiske forlag. (25 sider)

Skjervheim, H. (1992): Eit grunnproblem i pedagogisk filosofi. I: Dale. E.L: *Pedagogisk filosofi*. Oslo: Gyldendal Norsk forlag. (14 sider)

PPU4512 Klassemiljø og tilpasset opplæring med spesialpedagogisk arbeid

Pensumbøker første år:

Bunting, M. (red). (2014). *Tilpasset opplæring- i forskning og praksis*, Cappelen Damm Akademisk, kap 2: Tilpasset opplæring i fellesskapets skole (36s)

Berg, K. & Collin-Hansen, R. (2012). *Opplæringsomsorg*. Utfordringer for skole og barnevern. Gyldendal Akademisk, kap 2+6 (72s)

Haslebo, G & Lund, G. E. (2014). *Relationsudvikling i skolen*. Dansk psykologisk forlag, Kap2: Klasseledelse- håndhævelse af regler eller utvikling af relationer (25s).

Nordahl, T., Sørli, M.-A., Manger, T, Tveit, A. (2005). *Atferdsproblemer blant barn og unge. Teoretiske og praktiske tilnærminger*. Fagbokforlaget, kap 1-6 (153s)

Artikler første år:

Arnesen, A, Meek-Hansen, W., Ogden, T. og Sørli, M-A. (2014). *Positiv læringsstøtte*. Hele skolen med! Oslo: Universitetsforlaget, kap 7: Nivådelte grupper versus differensiert læringsstøtte (7s)

Arnesen, A.-L. & Lundahl, L. (2006). Still Social and Democratic? Inclusive Education Policies in the Nordic Welfare States. *Scandinavian Journal of Educational Research*. Vol 50, No.3, (13s)

Berg, K (2013). Læringsledelse I møte med elevmangfoldet. I: Engvik, G mfl.(red). *Klasseledelse- for elevenes læring*. Akademika forlag (15s)

Garm, N. (2003). Den vanskelige inkluderingen. I Pettersson, T. & Postholm, M.B.(red.) *Klasseledelse*. Universitetsforlaget (13s)

Pensumbøker andre år:

Berg, K. og Collin-Hansen, R. (2012). Opplæringsomsorg. Utfordringer for skole og barnevern. Gyldendal Akademisk, kap 5,7 (54s)

Bunting, M. (red.).(2014). *Tilpasset opplæring- i forskning og praksis*. Cappelen Damm Akademisk, Kap 5 +7 (48s)

Haslebo, G. & Lund, G.E. (2014). *Relationsudvikling i skolen*. Kap 3: Mobning- fra bekæmpelse til utvikling af anerkendende kommunikationsmønstre (27s).

Nordahl, T., Sørli, M.-A., Manger, T, Tveit, A. (2005). *Atferdsproblemer blant barn og unge. Teoretiske og praktiske tilnærminger*. kap 7: Samarbeid på tvers (25s)

Artikler andre år:

Berg, K (2014). Mellom politikk og etikk – en analyse og diskusjon av lærernes profesjonsetiske plattform, i Hestbek & Haugen: Pedagogikk, politikk, etikk, Univ.forlaget (11s)

Berg, K. (2013). Teachers' narratives on professional identities and inclusive education. *Nordic studies in education* vol. 33 (14s)

Berg, K. (2008) Hjelp i asymmetriske relasjoner. Profesjonell relasjonsbygging og opplæring. *Nordisk pedagogik*, Vol 28, s 39-51 (12s)

Hausstätter, R.S. (2007) Spesialpedagogiske grunnlagsproblemer- mellom ideologi og virkelighet. Fagbokforlaget, Kap 1 (13s)

Henriksen og Vetlesen(1998). Nærhet og distanse, kap 1,3+13 (33s)

Olsen, M.H. & Mikkelsen, R. (2015). *Sammen. For elevers psykososiale miljø*. Cappelen Damm Akademisk, kap 1: Klassens psykososiale miljø. (16 s)

PPU4525 Fagdidaktikk i matematikk – deltid

Alrø, H., & Skovsmose, O. (2004). Dialogic learning in collaborative investigation. *Nordic studies in Mathematics Education*, 2, 39-62.

Björkqvist, O. (2003). Matematisk problemløsning. I B. Grevholm (red.), *Matematikk for skolen* (s. 51-70). Bergen: Fagbokforlaget.

Blomhøj, M. (2006). Mod en didaktisk teori for matematisk modellering. I O. Skovsmose & M. Blomhøj (red.), *Kunne det tænkes?- Om matematiklæring* (s. 80-109). Danmark: Malling Beck A/S.

- Boaler, J. (1998). Open and closed mathematics: Student experiences and understandings. *Journal for Research in Mathematics Education*, 29(1), 41-62.
- Botten, G., Daland, E., & Dalvang, T. (2008). Tilpasset matematikkopplæring i en inkluderende skole. *Tangenten*, 2, 23-27.
- Buchberger, B. (1990). Should students learn integration rules? *ACM SIGSAM Bulletin*, 24, 10-17.
- Erlwanger, S. (2004). Benny's conception of rules and answers in IPI mathematics. I T. P. Carpenter, J. A. Dossey & J. I. Koehler (red.), *Classics in mathematics education research* (s. 48-58). Reston: NCTM.
- Folke Larsen, A., Hein, M., & Wedege, T. (2006). Undersøgende læringsmiljø i matematik. Kritisk refleksjon etter skoleperioden. *MONA*, 4, 7-20.
- Fuglestad, A. (2003). Konstruktivistisk perspektiv på datamaskiner i matematikkundervisning. I B. Grevholm (red.), *Matematikk for skolen* (s. 209-234). Berge: Fagbokforlaget.
- Holden, I. M. (2003). Matematikk blir gøy - gjennom et viktig samspill mellom ytre og indre motivasjon. I B. Grevholm (red.), *Matematikk for skolen* (pp. 27-50). Bergen: Fagbokforlaget.
- Jensen, A. M. (2008). Utforsking av funksjonsuttrykk og de tilhørende grafene ved hjelp av GeoGebra. *Tangenten*, 3, 7-11.
- Jensen, A. M., & Wæge, K. (2010). *Undersøkende matematikkundervisning i videregående skole. Kommunikasjon - motivasjon - forståelse*. Trondheim: Matematikksenteret.
- Kristensen, T. E. (2008). Tilpasset opplæring innenfor fellesskapet. *Tangenten*, 2, 9-14.
- Niss, M., & Jensen, T. H. (2002). *Kompetencer og matematiklæring. Ideer og inspiration til udvikling af matematikundervisning i Danmark*. København: Undervisningsministeriet, Uddannelsesstyrelsen temahæfteserie nr. 18 - 2002. (s. 43-73)
- Pehkonen, E. (2003). Lærere og elevers oppfatninger som en skjult faktor i matematikkundervisningen. I B. Grevholm (red.), *Matematikk for skolen* (pp. 154-181). Bergen: Fagbokforlaget.
- Skemp, R. R. (1976). Relational and Instrumental Understanding. *Mathematics teaching, Bulletin of the Association of Teachers of Mathematics*, 77, 20-26.
- Skovsmose, O. (2003). Undersøgelseslandskaber. I O. Skovsmose & M. Blomjøj (red.), *Kan det virkelig passe? - Om matematiklæring* (s. 143-158). København: L&R Uddannelse.

Vesterdal, A. L. Ø. (2011). *Kommunikasjon mellom lærer og elever i et undersøkende og et tradisjonelt klasserom*. NTNU, Norges Teknisk-naturvitenskapelige universitet, Trondheim. (s. 7-27)

Wæge, K. (2007). *Elevenes motivasjon for å lære matematikk og undersøkende matematikkundervisning*. Norwegian university of science and technology, Trondheim. (s. 9-25 og 51-75)

Young, J. W. A. (1924). *The Teaching of Mathematics*. I J. W. A. Young (red.), *The Teaching of Mathematics in the Elementary and Secondary School*: Longmans, Green & Co.

PPU4526 Fagdidaktikk i naturfagene – deltid

Felles for naturfagene

Sjøberg, S. (2009). *Naturfag som allmenndannelse*. Gyldendal, 3. utg.

Mork, S.M. og Erlien, W. (2010). *Språk og digitale verktøy i naturfag*. Universitetsforlaget.

Biologi

van Marion, P. og Strømme, A. (red) (2015), *Biologididaktikk*. Høyskoleforlaget, 2. utg.

Kjemi

Ringnes, V. og Hannisdal, M. (2006). *Kjemi fagdidaktikk*. Høyskoleforlaget

Fysikk

Angell, C m.fl. (2011). *Fysikk fagdidaktikk*. Høyskoleforlaget

PPU4531 Fagdidaktikk i geografi – deltid

Koritzinsky, T. (2014). *Samfunnskunnskap*. Fagdidaktisk innføring. Universitetsforlaget

Mikkelsen, R. og Sætre, P.J. *Geografididaktikk for klasserommet*. Høyskoleforlaget.

PPU4532 Fagdidaktikk i historie – deltid

Bøker (felles for samfunnsfag):

Koritzinsky, Theo (2014). *Samfunnskunnskap – fagdidaktisk innføring*, Oslo: Universitetsforlaget.

Bøker (historie):

Lund, Erik (2013). *Historiedidaktikk*. En håndbok for studenter og lærere 4. utgave, Oslo: Univeritetsforlaget.

Artikler (på itslearning):

Rosenzweig og Thelen; «The Presence of the past»: New York: Columbia University Press 1998

Øistein Sørensen; «Historien om det som ikke skjedde», kontrafaktisk historie Oslo: Aschehoug

Rolf Mikkelsen; Å tenke historie og å skape historie, i Mikkelsen (red) Lektor- adjunkt – lærer» Oslo: Universitetsforlaget s. 273 – 290.

PPU4533 Fagdidaktikk i samfunnskunnskap – deltid

Aarre, T. ,Børhaug,K. & Christophersen,J.(2014). *Introduksjon til samfunnskunnskap*. Oslo: Samlaget kap 1-5, 7-9 (228 s)

Solhaug,T.& Børhaug,K. (2012). *Skolen i demokratiet – demokratiet i skolen*. Oslo: Universitetsforlaget. Kap 1-6,9-12 (170.)

Digitalt kompedium (obligatorisk), suppleres gjennom semestret. Ligger på itslearning:

Skrivesentret. *Skriverammer*. Lokalisert på <http://www.skrivesenteret.no/ressurser/skriverammer/>

Skrivesentret. Tema: Bruk av PC i undervisningen. Lokalisert på http://www.skrivesenteret.no/uploads/files/skrivekurs_ny_giv.pdf

Skrivesentret. Skrivning på ungdomstrinnet. 5 prinsipper for god skriveopplæring. Lokalisert på http://www.skrivesenteret.no/uploads/files/BS-2-13_web_Kringstad_Kvithyld.pdf

Utdanningsdirektoratet.(2013). SAF 1: Læreplan i samfunnsfag. Lokalisert på <http://www.udir.no/kl06/SAF1-03/Hele/>

Utdanningsdirektoratet. (2006). SAM 3016: Læreplan i Sosialkunnskap. Lokalisert på <http://www.udir.no/kl06/SAM3016/>

Utdanningsdirektoratet. (2006). SAM 3018: Læreplan i Samfunnsgeografi. Lokalisert på <http://www.udir.no/kl06/SAM3018/>

Utdanningsdirektoratet. (2006). SAM 3019: Læreplan i Sosiologi og sosialantropologi. Lokalisert på <http://www.udir.no/kl06/SAM3019/>

Utdanningsdirektoratet. (2006). SAM 3020: Læreplan i Politikk og menneskerettigheter. Lokalisert på <http://www.udir.no/kl06/SAM3020/>

Anbefalt litteratur:

Bøe, J.B.(1999) Åfortelle om fortiden. *Fortellingen i historie og samfunnsfagundervisningen*. Kristiansand: Høyskoleforlaget (s. 9-132 (120 s))

Hepsø,A.(2008). Narrativ skriving i samfunnsfag på ungdomstrinnet. I R.T. Lorentzen & J. Smidt(red), *Å skrive i alle fag* (s. 228-236). Oslo: Universitetsforlaget. (10 sider)

Lund, E.(2013). *Tren tanken: Læringsstrategier og læringsstiler i samfunnsfag* (2.utg.). Oslo: Aschehoug. (s 6-9, 174-186 og et eksempel fra hvert av kap 1,2,4,5,7)

Børhaug, K., & Christopersen, J. (2012). *Autoriserte samfunnsbilette .Kritisk tenkning i samfunnskunnskap*. Bergen: Fagbokforlaget.

Solhaug,T.& Børhaug,K. Stugu,O.S. & Haugaløkken, O.K (red) (2012). *Skolen, Nasjonen og medborgaren*. Tondheim: Tapir akademiske forlag.

PPU4541 Fagdidaktikk i engelsk – deltid

Required Reading

Birketveit, A. & Williams, G. (2014). *Literature for the English classroom*. Bergen: Fagbokforlaget. (Selected chapters)

Bjørke, C., Dypedahl, M. & Myklevold, G.-A. (2014). *Fremmedspråksdidaktikk*. Oslo: Cappelen Damm Akademisk. (Selected chapters)

Harmer, J. (2007). *The practice of English language teaching*. Harlow: Longman. (4th edition) (Selected chapters)

Otnes, H. (red.) (2009). *Å være digital i alle fag*. Oslo: Universitetsforlaget. (Chapters 1 and 5)

Vestli, E.N. (2008). Fra sokkel til klasserom: litteraturens plass i fremmedspråkundervisningen. Halden: Fremmedspråksenteret.

Articles and material in *Compendium* (itslearning)

Young Adult Fiction

Alexie, Sherman (2007). *The Absolute True Diary of a Part-Time Indian*

Chbosky, Stephen (1999). *The Perks of Being a Wallflower*

Haddon, Mark (2003). *The Curious Incident of the Dog in the Night-Time*

Wilson, Jaqueline (2001). *Dustbin Baby*

Reference Material

Utdanningsdirektoratet. *Forskrift til opplæringslova, Kap. 3. (Vurderingsforskriften)*.
<http://www.lovddata.no>.

Utdanningsdirektoratet. *Læreplan for Kunnskapsløftet, LK06*. <http://www.udir.no>.

Additional Reading

Articles and material in *Compendium* (itslearning)

Drew, I. & S., Bjørn (2009). *English Teaching Strategies. Methods for English teachers of 10 to 16-year-olds*. Oslo: Det Norske Samlaget.

Lightbown, P.M. & Spada, N. (2006). *How Languages are Learned*. Oxford: Oxford University Press.

Pihlstrøm, R. (2013). *Teaching English in Norway*. Oslo: Universitetsforlaget.

Simensen, A.M. (2007). *Teaching a Foreign Language. Principles and Procedures*. Bergen: Fagbokforlaget.

Språkfag: *Idéhefter for lærere 1–5*. Trondheim: Tapir Akademisk Forlag.

PPU4543 Fagdidaktikk i norsk – deltid

Som basisbok benyttes:

Smidt, Jon (red) *Norskdidaktikk» - ei grunnbok*

Følgende ligger ute tilgjengelig på itslearning:

Anmarkrud, Øistein og Ivar Bråthen: «God undervisning i lese- strategier : Hva klasseromsforskningen har lært oss»

Bjerke, Chr: «Orientering om forslag til justert læreplan i norsk»

KD: Pressemelding (juni 2013): «Tydeligere læreplan i norsk»

Kverndokken, Kåre: «Lesing i roller»

Lesesenteret i Stavanger : "Lesing er..." Hefte fra (2008)(66 s)

Steinfeld, T: «Norskplanen som verneplan? Om kulturarv i norskfaget»

Skjæveland, Kristine Gilje og Margunn Mossige: «Læringsstrategier i flere fag Praktiske eksempler for ungdomstrinnet og videregående opplæring»

Udir. (2013):Revidert læreplan i norsk, juni 2013

Aase, Laila: KAPITTEL 3 I «DANNINGSPOTENSAL NORSKFAGETS FORTID OG SAMTID»

Tema: Elevtekstanalyse

Skjelbred, Dagrun : *Elevens tekst* (LNU)

Tema: Autentisk læring/skriving

[http://www.utdanningsforbundet.no/upload/Tidsskrifter/Bedre%20Skole/BS nr 4 11 /BS 0411 Bjorkvold.pdf](http://www.utdanningsforbundet.no/upload/Tidsskrifter/Bedre%20Skole/BS_nr_4_11/BS_0411_Bjorkvold.pdf)

Karlsen , Randi M : Forelesning om logg og egenvurdering

Rienecker, Lotte m fl kap 4 «Skriveprosessen ved bundne oppgaver, ukeoppgaver og lignende» i *Den gode oppgaven* .

Tema: Språket i utvikling og nyord

Alver , Erik /The Guardian : «Empatiske lesehester» (Art.)

Andersen, Gisle: «Krig og kriser skaper nye ord» (Art.)

Johannensen , Maria Boer: «Når vi kodevekslar»

Lohndal, Terje «Piff opp norsken med engelsk» (Art.)

Storø, Ole I B : «Ny litterar bølge for ungdom» (Kronikk)

Tema: Språkdiraktikk

(Dette ligger ikke tilgjengelig på ITL, untatt en artikkel):

Guldal, Tale og Hildegunn Otnes. 2011. Grammatikkundervisning. . I Guldal og Otnes (red.): *Grammatikkundervisning*. Idéhefter for lærere, nr. 4. Trondheim: Tapir.

Hognestad, Jan K. 2006. Henger det nye norskfaget sammen? Noen refleksjoner med utgangspunkt i språkemnene i den nye norskplanen. *Norsklæreren 2*

Hognestad, Jan K. 2013. Språkdelen av norskfaget – i læreplan og klasserom. *Norsklæreren 3*.

Iversen, Harald Morten, Hildegunn Otnes & Marit Skarbø Solem. 2011. *Grammatikken i bruk – i tekst og klasserom*. Cappelen Akademisk Forlag. (s.15-30)

Iversen, Harald Morten, Hildegunn Otnes & Marit Skarbø Solem. 2004/2011. *Grammatikken i bruk*. Cappelen Akademisk Forlag.

Iversen, Harald Morten. 2009. Funksjonell grammatikk – noen didaktiske og pragmatiske tilnærminger. I Smidt, Jon (red.): *Norskdiraktikk – ei grunnbok*. Oslo: Universitetsforlaget.

Iversen, Harald Morten, & Hildegunn Otnes. 2011. *Grammatikken i bruk – i arbeid med tekster*. *Norsklæreren 3*.

<http://www.norskundervisning.no/images/stories/norsklaereren/nr0311/iversenotnes.pdf>

Iversen, Harald Morten, Marit Nygård & Hildegunn Otnes. 2013. Grammatikkens plass i norskfaget – et innspill til revisjon av læreplanen. *Norsklæreren 2*.

Nergaard, Mette og Ingebjørg Tonne (red.): *Språkdidaktikk*. Oslo: Universitetsforlaget

Otnes, Hildegunn & Bente Aamotsbakken. 2006. *Tekst i tid og rom*. Oslo: Samlaget (s. 13-24)

Otnes, Hildegunn. 2011. På oppdagelsesferd i forfeltet i norske setninger. I Guldal og Otnes (red.): *Grammatikkundervisning*. Idéhefter for lærere, nr. 4. Trondheim: Tapir.

Utover dette vil det bli utsendt artikler for hver samling etter som hvilke ekstra tema studentene kommer med innspill om

PPU4546 Fagdidaktikk i fremmedspråk – deltid

Bjørke, Camilla, Dypedahl, Magne. & Myklevold, Gro-Anita. (2014) .

Fremmedspråksdidaktikk. Oslo: Cappelen Damm Akademisk. ISBN 978-82-02-42450-3

Simensen Aud Marit (2007): *Teaching a foreign language, principles and procedures*. Oslo: Fagbokforlaget. ISBN 978-82-450-0568-4

Språkfag 1, 2, 3, 4 og 5. Idéhefter for lærere. Trondheim: Tapir akademisk forlag

Tornberg, Ulrika (2000). *Språkdidaktikk*. Forlaget Fag og kultur. ISBN 978-82-11-00452-9

Artikler:

Kompendium for fremmedspråksdidaktikk (PLU). Elektronisk på ITL.

Utdanningsdirektoratet (2005). Læreplan for Kunnskapsløftet, LK06.

Grüters, Ruth & Langseth, Inger (2009). Å være digital i fremmedspråk. I Otnes, Hildegunn (red.): *Å være digital i alle fag*. Oslo: Universitetsforlaget

I tillegg kommer anbefalt litteratur som vil formidles under de ulike samlingene.

PPU4561 Fagdidaktikk i idrett – deltid

Standal og Rugseth (red) (2015). *Inkluderende kroppsøving*. Cappelen Damm akademisk. ISBN: 978-82-02-47064-7

Brattenborg, S og Engebretsen, B. (2007). *Innføring i kroppsøvingsdidaktikk*. (kap. 1 - 9). Høgskoleforlaget.

Engvik, G. (2010). *Vurdering i fag*. Kap. 15. Elevvurdering i faget kroppsøving – noen utfordringer. Høyskoleforlaget, (legges ut)

Løvset Glad, Å. (2012). *Dans i barn og unges grunnopplæring – et kunst- og kulturfag*. I: Glad Løvset, Å. *Dans på timeplanen* (2. utgave) (s. 33-59). Vollen: Tell forlag (legges ut).

Løvset Glad, Å. (2012). *Planleggingen av undervisningen*. I: Glad Løvset, Å. *Dans på timeplanen* (2. utgave) (s. 95-125). Vollen: Tell forlag (legges ut).

Nordaker, D.J. (2009). Avsnitt 4.7. *Dans i musikk og kroppsøving i L-97 og L-06 – en oppsummering* (legges ut).

Nordaker, D.J. *Dans i skolen? En didaktologisk studie av dansens legitimering og innhold i relasjon til den norske grunnskole sett i lys av nasjonale læreplaner, aktuelle fagtidsskrift og kultur- og utdanningspolitiske dokument* (s. 139-142). PhD-avhandling. Aarhus: Danmarks pædagogiske universitetsskole, Aarhus universitet (legges ut).

Johansen, B.T, Høigaard, R, Fjeld, J.B. (2009). *Nyere perspektiver innen idrett og idrettspedagogikk*. Høyskoleforlaget.

Øvrig pensum oppgis ved semestestart

PPU4581 Yrkesdidaktikk

Flere bøker samordnes med pedagogikk, se listen for PPU4410.

Anbefalt basislitteratur i yrkesdidaktikk er ca. 1.500 sider og ca. 250 sider i tillegg fra 2. år. Valg fra eget fag/yrke inntil 250 sider som kan benyttes i arbeidet med oppgavene. *Finn fagdidaktikk/yrkesdidaktikkbøker i ditt fag/utdanningsprogram*. Totalt ca. 2000 sider

Pensum for 1. studieår i yrkesdidaktikk:

Andersen, K. (2003). *Innføring i mesterlære, yrkesdidaktikk og veiledning*. Høyskoleforlaget

Bachmann, K og Haug, P (2006). *Forskning om tilpasset opplæring. Forskningsrapport nr. 62/2006*. Høgskolen i Volda og Møreforskning i Volda. Kap: 2

http://www.udir.no/Upload/Forskning/5/Tilpasset_opplaring.pdf

Stortingsmelding nr. 16: *Og ingen sto igjen. Tidlig innsats for livslang læring*:

<http://www.regjeringen.no/nb/dep/kd/dok/regpubl/Stmeld/2006-2007/Stmeld-nr-16-2006-2007-.html?id=441395> (50 sider)

Hiim, H. & Hippe, E. (2009). *Undervisningsplanlegging for yrkesfaglærere*. Oslo: Gyldendal Akademisk, 3. utgave

Lyngsnes, Kitt og Rismark, Marit (2007). *Didaktisk arbeid*. Gyldendal Akademisk, 2. utgave

Nilsen, Sigmund Egil og Sund, Grete Haaland (2008). *Læring gjennom praksis*. Innhold og arbeidsmåter i yrkesopplæringen. PEDLEX

Repstad, Kari og Tallaksen, Inger Margrethe. *Variert undervisning – mer læring*. Bergen. Fagbokforlaget (nyeste utgave).

Wittek, Line (2006). *Læring i og mellom mennesker – en innføring i sosiokulturelle perspektiver*. Oslo: Cappelen forlag, 3 opplag.

Kunnskapsløftet 2006: Generell del, Læringsplakaten og Læreplaner for grunnskolen og videregående opplæring: <http://odin.dep.no>

Videre pensum for 1. år og foreløpig 2. år:

Bjarnø, Vibeke m. fl. (2009). *Digital kompetanse i praktisk undervisning – 2. utgave*. Fagbokforlaget.

Opplæringsloven med forskrifter: <http://www.lovdatabank.no/all/nl-19980717-061.html>

Pettersen, Roar C. (2005). *Problembasert læring for studenten*. Oslo: Universitetsforlaget.

Seljø, Roger (2005). *Læring i praksis – oversatt av Sigrid Moen*. Cappelen forlag

Slåttøy, Astrid (2002). *Problematferd i klasserommet*. En lærerveiledning. Cappelen akademiske forlag.

Ødegård, Inger K.R (2003). *Læreprosesser i pedagogisk entreprenørskap*. Høyskoleforlaget.

Hoel, Torlaug Løkensgard (2008). *Skriving ved universitet og høyskolar*. Universitetsforlaget.

Imsen, Gunn (2009). *Lærerenes verden*. Tano Aschehoug

Imsen, Gunn (2005). *Elevenes verden*. Tano Aschehoug

Johnsen, D.W., Johnsen, R.T (2006). *Samarbeid i skolen*. Pedagogisk Psykologisk Forlag.

Lauvås, Per og Handal, Gunnar (2014). *Veiledning og praktisk yrkest teori*. Cappelen

Mjelde, Liv (2002). *Yrkenes pedagogikk – fra arbeid til læring – fra læring til arbeid*. Yrkeslitteratur a.s

Nordahl, T., Sørli, A.M., Manger, T. og A.Tveit (2005). *Atferdsproblemer blant barn og unge*. Fagbokforlaget.

Nordahl, T (2002). *Klasseledelse og relasjonen mellom elev og lærer*. I: Elever som aktør. Oslo: Universitetsforlaget.

Skogen, Kjell (2005). *Spesialpedagogikk – en innføring*. Universitetsforlaget.

Postholm, May Britt og Moen, Torill (2009). *Forsknings- og utviklingsarbeid i skolen*. Universitetsforlaget.

Waage, J.F. (2000). *Yrkesrettet opplæring i skole og arbeidsliv*. PEDLEX

Anbefalt tilleggslitteratur:

Ohnstad, Frøydis Oma (2015). *Profesjonsetikk i skolen*. Lærerens etiske ansvar. Akademica AS

Hansen, Kari H, Hoel, Torlaug L., Torlaug, Haaland, Grete (2015). *Tett på yrkesopplæring*. Yrkesrelevant, tilpasset og samfunnstjenlig? Fagbokforlaget.

Forslag til tilleggslitteratur der du kan søke i eget fag/utdanningsprogram.

Eksempel:

Helse og sosialfag:

Holtet, Asle og Wilhelmsen, Britt Unni (red) (2009). *Mat og helse i skolen*. En fagdidaktisk innføring i mat og helse. Fagbokforlaget.

Barne og ungdomsarbeiderfag:

Holtet, Asle og Wilhelmsen, Britt Unni (2010). *Måltider og fysisk aktivitet i barnehagen*. Barnehagen som arena for folkehelsearbeid. Oslo: Universitetsforlaget.

Kunst- og håndverksfag:

Nielsen, Liv Merete (2009). *Fagdidaktikk for Kunst og håndverk*. Universitetsforlaget.

Yrkesfaglærerutdanning (bachelor)

YFL 4300 Pedagogikk

Tema: Ledelse av læringsprosesser

Imsen, G. (2015). *Elevens verden. En innføring i pedagogikk*. 5. utgave. Oslo: Universitetsforlaget. (Del 1 og 2).

Bergkastet, I., Dahl, L. og Hansen, K. A. (2013). *Elevens læringsmiljø-lærerens muligheter. En praktisk håndbok i relasjonsorientert klasseledelse*. Oslo: Universitetsforlaget.

Bergkastet, I. og Andersen, S. (2013). *Klasseledelse: Varme og tydelighet*. Oslo: Pedlex, Norsk skoleinformasjon.

YFL 4301 Pedagogikk

Tema: Generell didaktikk 10 stp. (ca 1000 s litteratur, 750 s rettes mot pedagogikk og 250 s rettes mot praksisemnet del 2)

Handal, G. og Lauvås, P. (2014). *Veiledning og praktisk yrkesteori*. Oslo: Cappelen og Damm AS.

Imsen, G. (2015). *Elevens verden. En innføring i pedagogikk*. 5. utgave. Oslo: Universitetsforlaget. (del 3 og 4).

Postholm, M, B. og Jakobsen, D, I. (2012). *Læreren med forskerblikk. Innføring i vitenskapelig metode for lærerstudenter*. Kristiansand: Høyskoleforlaget.

Saabye, M. og Aarnes, A. (2013). *IOP i praksis. Individuell tilpasning i skolen*. Oslo: Pedlex norsk skoleinformasjon.

Skaalvik, M og Skaalvik, S. (2013). *Skolen som læringsarena. Selvoppfatning, motivasjon og læring*. 2. utgave. Oslo: Universitetsforlaget.

YFL 4311 og YFL 4312 Yrkesdidaktikk og veiledning/instruksjon

Tema: Yrkesdidaktikk, veiledning og instruksjon 5+5 stp. (ca 1000 s litteratur, 750 s rettes mot pedagogikk og 250 s rettes mot praksisemnet del 2)

Handal, G. og Lauvås, P. (2014). *Veiledning og praktisk yrkesteori*. Oslo: Cappelen og Damm AS.

Hansen, K. H., Hoel, T. L., og Haaland, G. (2015). *Tett på yrkesopplæring: yrkesrelevant, tilpasset og samfunnstjenelig?* Bergen: Fagbokforlaget. (kapittel 1 tom kapittel 11)

Hiim, H. og Hippe, E. (2009). *Undervisningsplanlegging for yrkesfaglærere*. 3. utgave. Oslo: Gyldendal akademisk.

Imsen, G. (2015). *Lærerens verden. En innføring i generell didaktikk*. 5. utgave. Oslo: Universitetsforlaget. (del 2 og 3).

Krumsvik, R. (2011). *Den digitale lærer. Digital kompetanse i praksis*. Oslo: Pedlex norsk skoleinformasjon.

Repstad, K. og Tallaksen, I. M. (2011). *Variert undervisning- mer læring*. Bergen: Fagbokforlaget.

Sund, G. og Nilsen, S. (2012). *Læring gjennom praksis. Innhold og arbeidsmåter i yrkesopplæring. En grunnbok i yrkesdidaktikk*. Oslo: Pedlex norsk skoleinformasjon.

Vurdering i videregående opplæring. Hva, hvorfor og hvordan. Oslo: Pedlex norsk skoleinformasjon. ISBN: 978-82-7841-930-4

2 bokkapittel om *vurdering for læring* (blir lagt ut på itslearning)

YFL 4310 Yrkesdidaktikk

Tema: Ledelse av læringsprosesser

Hiim, H. og Hippe, E. (2009). *Undervisningsplanlegging for yrkesfaglærere*. 3.utgave. Oslo: Gyldendal akademisk forlag.

Imsen, G. (2015). *Lærerens verden. En innføring i generell didaktikk*. 5. utgave. Oslo: Universitetsforlaget. (Del 1 og 3).

Repstad, K. og Tallaksen, I. M. (2011). *Variert undervisning- mer læring*. Bergen: Fagbokforlaget.

Haaland, G. og Nilsen, S. (2013). *Læring gjennom praksis. Innhold og arbeidsmåter i yrkesopplæring*. En grunnbok i yrkesdidaktikk. Oslo: Pedlex, Norsk skoleinformasjon.

Anbefalt tilleggslitteratur:

Halland, G. (2005). *Læreren som leder*. Perspektiver og praksis for kontaktlærer og faglærer. Bergen: Fagbokforlaget.

Lyngsnes, K. og Rismark, M. (2014). *Didaktisk arbeid*. 3. utgave. Oslo: Gyldendal Akademisk forlag.

Bjørndal, C. (2003). *Det vurderende øye*. Oslo: Gyldendal akademisk forlag.

YFL 4306-Pedagogisk og yrkesfaglig praksisopplæring. Del 1

Baltzesen, R. K. (2014). *Didaktisk veiledningsstrategi*. Lastet ned 18.06.15 fra:

<http://praksisveilederen.pressbooks.com/chapter/kapittel-16-didaktisk-veiledningsstrategi/>

YFL 4302 Yrkespedagogikk

Tema: Skole og samfunn

Hansen, K. H., Hoel, T. L., og Haaland, G. (2015). *Tett på yrkesopplæring: yrkesrelevant, tilpasset og samfunnstjenelig?* Bergen: Fagbokforlaget.

Hiim, H. (2013). *Praksisbasert yrkesutdanning. Hvordan utvikle relevant yrkesutdanning for elever og arbeidsliv?* Oslo: Gyldendal akademisk.

Høyhilder, E. og Lingås, L. (2014). *Pedagogikk 8. – 13. Trinn. Profesjonsutdanning for lærere.* Oslo: Universitetsforlaget. (kap10, 11 og 22)

Skaalvik, M og Skaalvik, S. (2013). *Skolen som læringsarena. Selvoppfatning og læring.* 2. utgave. Oslo: Universitetsforlaget.

Røyland, R. (2012). *Valg for livet.* Om karriereveiledning i skolen. Pedlex norsk skoleinformasjon

YFL 4313 Yrkesdidaktikk

Tema: Skole og samfunn

Bjørndal, C. (2003). *Det vurderende øye.* Oslo: Gyldendal akademisk.

Einseth (2018). *Lese og skrivevansker.* Pedlex

Hiim, H og Hippe, E. (1999). *Hva er yrkesdidaktikk?* Om sammenhengen mellom yrkes- og profesjonsdidaktikk, yrkeskunnskap og yrkesrelevant forskning. Norsk pedagogisk tidsskrift. Vol. 83. NB: Legges ut som PDF fil på itslearning

Hiim, Hilde (2014). *Yrkesretting av fellesfag.* Yrkesfaglæreres og elevers erfaringer i forsøk med yrkesretting av fellesfag. I: Postholm, May Britt Tiller, Tom (Red.), Profesjonsrettet pedagogikk 8-13. 10. s. 178-200. Cappelen Damm Akademisk. NB: Legges ut som PDF fil på itslearning.

Nyen, T. og Tønder, A, Hagen (2014). *Yrkesfagene under press.* Oslo: Universitetsforlaget.

Postholm, M, B. og Jakobsen, D,I. (2012). *Læreren med forskerblick.* Innføring i vitenskapelig metode for lærerstudenter. Oslo: høyskoleforlaget.

Waage, J. (2000). *Yrkesrettet opplæring i skole og arbeidsliv.* Pedlex norsk skoleinformasjon.

Anbefalt tilleggslitteratur 3. studieår – profesjonsfag

Grepperud, G. og Skrøvset, S. (2012). *Undervisningslære. Eksempler, ideer og refleksjoner.* Oslo: Gyldendal Akademisk.

Haugen, C. og Hestbek, T. (2014). *Pedagogikk, politikk og etikk*. Demokratiske utfordringer og muligheter i norsk skole. 2. opplag Oslo: Universitetsforlaget.

Hiim, H. (2012). *Relevant, praksisbasert yrkesutdanning*. I: Aamotsbakken, B. (red.) Ledelse og profesjonsutøvelse i barnehage og skole. s. 123-137. Oslo: Universitetsforlaget

Hiim, H. (2010). *Pedagogisk aksjonsforskning*

Seville, C. (2013). *Gruppeveiledning*. Karriereveiledning i skolen. Pedlex norsk skoleinformasjon.

Tesfaye, M. (2013). *Kloge hender*. Et forsvar for håndverk og faglighet. Viborg: Gyldendal.

Wollscheid m.fl. (2012). *Tiltak mot frafall i videregående opplæring*. Pedlex norsk skoleinformasjon.